

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВА

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

на тему:

**ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ ФОРМ
ОРГАНІЗАЦІЇ ТА УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЦТВОМ В УМОВАХ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В КРАЇНІ**

*Студентки 2-го курсу магістратури
заочної форми навчання
спеціальності 051 «Економіка»
освітньо-професійної програми
«Економіка бізнесу»
Дученко Лілії Володимирівни*

*Науковий керівник: к.е.н., доцент
Магомедова Аліна Магомедівна*

*Засвідчую, що в цій дипломній
роботі немає запозичень із праць
інших авторів без відповідних посилань*

*Студентка _____
(підпис)*

Робота допущена до захисту в Екзаменаційній комісії рішенням кафедри економіки підприємства від «__»_____2022 р., протокол № _____
Завідувач кафедри економіки підприємства,
доктор економічних наук, професор
Филюк Галина Михайлівна

(підпис)

Київ – 2022

Анотація

Бакалаврська робота містить: 65 ст., 3 рис., 22 табл., 46 джерел, 3 додатки.

Ключові слова: ефективність виробництва, управління, форми організації, виробництво.

Мета - дослідження теоретико-методичних засад та практичних основ ефективності виробничої діяльності компанії та розробка заходів по підвищенню ефективності організації і управління виробництвом компанії.

Об'єкт дослідження – процес організації і управління виробництвом підприємства ТОВ " М'ЯСОПЕРЕРОБНИЙ КОМПЛЕКС СТОЛИЧНИЙ ".

Методи дослідження: логічний та аналітико-порівняльний методи; графічні методи; порівняльний аналіз; системний, комплексний та статистичний методи.

Практична цінність: розробка та економічне обґрунтування напрямів удосконалення впровадження нових форм організації і управління виробництвом.

Annotation

Kyiv National Taras Shevchenko University,

Faculty of Economics, Department of Enterprise Economics. The graduation research of 2-year student deals with «Economic efficiency of new forms to launch and manage production under conditions of sustainable development in the country».

Key words: efficiency, management, forms of organization, production.

The article deals with the theoretical and methodological principles and practical foundations of the efficiency of production activities of the enterprise, as well as developed a system of measures to improve the efficiency of organization and management of production of the enterprise.

Pages 65, tables 22, bibliog. 46, append 3.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
I РОЗДІЛ. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЦТВОМ.....	6
1.1. Суть організації та управління виробництвом	6
1.2. Форми організації управління виробництвом	10
1.3. Виробнича діяльність та її вплив на забезпечення сталого розвитку в країні 13	
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ I	16
II РОЗДІЛ. АНАЛІЗ ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЦТВОМ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТОВ "М'ЯСОПЕРЕРОБНИЙ КОМПЛЕКС СТОЛИЧНИЙ"	17
2.1. Характеристика фінансово – економічної діяльності підприємства.....	17
2.2. Аналіз існуючих форм організації та управління виробництвом	31
2.3. Резерви пошуку нових форм організації та управління виробництвом на підприємстві.....	43
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ II	46
III РОЗДІЛ. НАПРЯМИ ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЦТВОМ В УМОВАХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В КРАЇНІ	48
3.1. Напрями впровадження нових форм організації та управління виробництвом	48
3.2. Економічна ефективність запропонованих заходів	53
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ III	58
ВИСНОВКИ.....	60
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ.....	63
ДОДАТКИ	67

ВСТУП

Діяльність кожної країни неможлива без продуктивної діяльності людей. Виробнича діяльність спрямована на задоволення потреб суспільства – для створення різноманітних споживчих благ. Продукція, яка виробляється являється основним джерелом їх існування й покращення рівня життя населення. Рівень і розміри виробництва мають намір визнати економічну незалежність кожної країни, її розвиток економічної, соціальної та фінансової систем.

Виробництво - це процес перетворення вхідних елементів (сировини та матеріалів) у вихідні елементи (різні види продукції) для досягнення цілей, які були поставлені. Іншими словами, виробництво – це трансформаційний процес, який реалізовує вкладені ресурси у кінцевий результат – продукцію чи послуги. Ефективний розвиток підприємств передбачає використання виробничих ресурсів у найбільш ефективному поєднанні. Ефективність діяльності організації може визначатися впливом певної сукупності факторів середовища його функціонування.

Таким чином, можемо зробити висновок, те що проблема ефективності виробничої діяльності підприємства є актуальною, оскільки рівень економіки всієї країни залежить від рівня ефективної діяльності окремого підприємства..

Дослідженням теоретичних та практичних аспектів управління виробництвом зробили дуже відомі вчені, які займаються економікою, такі як: Покропивний С.Ф., Гетьман О.О., Шаповал В.М., Капінос Г.І., Гудзинський О.Д., Саблук П.Т., Андрійчук В.Г., та інші вітчизняні та зарубіжні вчені.

Метою даної дипломної роботи являється дослідження теоретико-методичних засад та практичних основ ефективності виробничої діяльності компанії, а також розробка системи заходів, які впливають на підвищення ефективності організації й управління виробництвом підприємства ТОВ " М'ЯСОПЕРЕРОБНИЙ КОМПЛЕКС СТОЛИЧНИЙ ".

Для досягнення поставленої мети потрібно виконати наступні завдання:

- розглянути суть організації та управління виробництвом;
- навести форми організації управління виробництвом;
- охарактеризувати поняття сталого розвитку;
- надати загальну характеристику підприємства;
- провести діагностику впровадження нових форм організації і управління виробництвом на підприємстві;
- запропонувати напрями впровадження нових форм організації і управління виробництвом;
- оцінити економічну ефективність запропонованих заходів.

Об'єкт дослідження – процес організації й управління виробництвом підприємства ТОВ " М'ЯСОПЕРЕРОБНИЙ КОМПЛЕКС СТОЛИЧНИЙ ".

Предмет дослідження – сукупність теоретичних та практичних підходів щодо підвищення ефективності організації й управління виробництвом досліджуваного підприємства.

Методи дослідження. Для економічного обґрунтування напрямів удосконалення впровадження нових форм організації і управління виробництвом ТОВ "М'ЯСОПЕРЕРОБНИЙ КОМПЛЕКС СТОЛИЧНИЙ" були використано методи: логічний та аналітико-порівняльний методи; графічні методи; порівняльний аналіз; системний, комплексний та статистичний.

Значення, які ми отримали полягають у реалізації та економічному обґрунтуванню напрямів удосконалення впровадження нових форм організації та управління виробництвом ТОВ " М'ЯСОПЕРЕРОБНИЙ КОМПЛЕКС СТОЛИЧНИЙ ".

Структура роботи. Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел (46), додатків (3). Зміст роботи відображається на 65 сторінках основного тексту і містить 22 таблиці та 3 рисунки.

І РОЗДІЛ. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЦТВОМ

1.1. Суть організації та управління виробництвом

Організація виробництва – представляє собою комплекс певних заходів, які спрямовані на поєднання процесів праці із елементами речовини виробництва у просторі та часі з наміром збільшення ефективності виробництва, а саме досягнення завдань, які були поставлені у найкоротші строки при найкращому використанні виробничих ресурсів [2].

Організація виробництва включає проектування, впровадження та удосконалення виробничого процесу, тобто діяльність, котра зв'язана з розробкою, експлуатацією і покращенням виробничих систем, і на основі яких створюються основні продукти чи послуги компанії. Організацію виробництва також можна розглядати як сукупність дій для планування, координації та реалізації виробничо-технологічного циклу зі створення товарів й послуг [2].

Щоб краще розуміти сучасне тлумачення організації виробництва важливо прослідкувати основні етапи розвитку виробничих концепцій та їх зміст (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Еволюція організації виробництва

Виробнича концепція	Період,автор	Основний зміст концепції
Поділ праці	1776 р., А. Сміт	Поділ виробничого процесу на кілька завдань та призначення на кожне завданням співробітників
Частини, які являються взаємозамінними	1790 р., Е.Уїтні	Розробка стандартизації елементів продуктів для забезпечення взаємозамінності
Парето-аналіз	1900 р., В. Парето	Метод, який класифікує елементи: не всі елементи є однаково необхідними

Продовження табл. 1.1

Науковий менеджмент	1911р., Ф.У. Тейлор	Моніторинг, вимірювання, аналіз і покращення робочих процесів; виявлення кращих методів виконання кожної операції з точки зору максимізації випуску продукції
Система управління виробництвом	1911р., А. Файоль	Виокремлення функцій управління підприємством (технічних, комерційних, фінансових, охорони, розрахункових) та задач управління (прогноз, планування, координація, контроль)
Наукова організація та управління колективною працею	1911р., Г. Емерсон	Комплексний підхід, який вирішує завдання організації й управління виробництвом яке враховує ці ефективності.
Виробничі Операції (діаграма)	1912 р., Г.Гантт	широко використовується у промисловості як база для планування виробництва
Конвеєр, поточне збирання	1913 р., Г. Форд	Вперше була використана під час збирання автомобіля моделі "Т"
Моделі управління запасами	1913—1925 рр. Ф.Харріс, Р.Уїлсон	Моделі математичні, що використовуються для прийняття рішень для управління запасів
Оцінки та контроль (статистичні)	1935—1940 рр.	Беруться, щоб був контроль процесів виробництва
Дослідження операцій	1940 р.	Методологічний та методичний інструментарій з метою оптимізації рішень в управлінні
Сіткове планування	50-ті роки, М.Уолкер, Д.Келлі, Д.Малькольм	Дослідження, якими управляють та планують і розробляють нову техніку

Поява цифрових електронно - обчислювальних машин	1951 р., С. Юнівак	ПЕОМ використовуються на підприємствах для планування, контролю у їх виробничім процесі. Комп'ютери набувають статусу інтегральної частини операційного менеджменту
"TQM (Total Quality Management)"	1950-1970 рр. Е.Демінг, Дж.Юран, К.Ішикава, Ф.Кросбі	Управління якістю, яка уперше застосувалася у японській автомобілебудівлі
CAD/CAM-технології та системи	1960—1970 рр.	Використання комп'ютерних систем підтримки проектування та реалізації (наприкладвітчизняним САВР та АСУ)
Гнучкі виробничі системи, комп'ютерний контроль даних	1970— 1980 рр.	Використання швидкісного автоматизованого переналаго-джуваного технологічного устаткування. Технологічна підтримка де застосовуються комп'ютери
Інтеграція комп'ютерного виробництва; роботизація	1980—1995 рр	Комплексне використання комп'ютерів, інформаційних технологій, гнучкість виробничих систем у плануванні, виробництві та тотальному управлінні якістю. Робототехніка

Джерело: [3]

Організація виробництва захоплює складові виробничої системи, а також аспекти її господарської діяльності та включає [4]:

— організацію праці робітників компанії як процес впровадження й покращення методів виконання та умов проходження процесів праці;

— організацію процесів виробництва в просторі та часі як функціональний процес просторового й тимчасового поєднання та зв'язку матеріальних та особистісних чинників виробничого процесу;

— організацію діючих потокових методів виробництва як процес предметного поєднання робочих місць на ділянці об'єднання різних груп устаткування для повного циклу виробництва;

— організація автоматичного та гнучкого оцифрованого (автоматизованого) виробництва являється процесом комплексної механізації і автоматизації не тільки технічних операцій, а й допоміжних способів праці;

— організацію цехів які являються допоміжними й обслуговуючих господарств компаній як процес повного обслуговування основних цехів компанії по всім функціям, які виходять за рамки їхньої основної спеціалізації;

— забезпечення технологічного контролю якості продукції, а саме процес установлення якості продукції, який випускається на компанії, досягнення достатнього рівня конкурентоспроможності виробів;

— забезпечення технологічного нормування праці як процес постановки ступеня витрат на виготовлення одиниці продукції чи реалізації необхідного обсягу роботи за певний період часу;

— забезпечення ефективного управління та введення нової техніки та нових технологій як процесу розробки нової й поліпшення поточної техніки і технології з урахуванням технічних, організаційних та економічних заходів;

— забезпечення управління процесом реалізації і удосконалювання систем управління та методів їх функціонування.

Організація ефективного виробництва – інтеграція цілого комплексу різних складових, що здійснюють виробничий процес, у цілісну, складну і високоефективну виробничу систему, усі її елементи підлаштовані один під одного за всіма аспектами своєї роботи.

Забезпечення виробництва та оптимального управління ним є важливими чинниками пришвидшення прогресу. Вони забезпечують ефективне використання трудових, матеріальних та фінансових ресурсів компанії, знижують собівартість виробництва та

підвищують якість продукції, підвищують продуктивність праці й ефективність виробництва, значно зменшують та збільшують навантаження циклу "дослідження - проектування - виробництво - реалізація" і підвищують темпи відновлення продукції та технічний розвиток виробництва [4].

Основними завданнями організації виробництва є:

- скорочення термінів впровадження нової продукції;
- забезпечення ефективної системи виробництва, яке робить можливим масове виробництво та надання послуг за індивідуальними замовленнями споживачів;
- менеджмент світовими виробничими мережами;
- розроблення новітніх технічних процесів та їх впровадження в існуючі виробничі системи;
- швидке отримання високоякісної продукції та підтримання на досягнутому рівні період, яка передуює реструктуризації;
- управління різноманітною робочою силою;
- дотримання всіх обмежень, з метою охорони навколишнього середовища, етичних норм та державного законодавства [4,5].

1.2. Форми організації управління виробництвом

Найбільш відомими і широко поширеними в сучасних умовах господарювання формами організації виробництва є концентрація, спеціалізація, кооперування, комбінування та диверсифікація [6].

Концентрація являється процесом зосередження виробництва на обмеженій кількості підприємств і в їх виробничих підрозділ. Рівень концентрації залежить, насамперед, з реалізації виробленої продукції, величини одиничної потужності приладів, агрегатів, апаратів, технічних установок, кількості однакових устаткувань, розмірів та кількості

технологічно забезпечений виробництв. При необхідності вимірювання рівня концентрації використовуються виробничі показники обсягу продукції, чисельність робітників, а в окремих галузях – вартість основних засобів.

Спеціалізація означає зосередження на підприємстві та в його виробничих підрозділах виробництва однорідної, однотипної продукції або виконання певних стадій технологічного процесу. Розрізняють технологічну, детальну та предметну спеціалізацію.

Технологічна спеціалізація – поділ компаній, цехів та ділянок для виконання окремих операцій чи стадій виробничого процесу (як наприклад, прядильні, ткацькі й обробні фабрики текстильної промисловості) [7].

Конкретна спеціалізація передбачає наявність концентрації виробництва на підприємстві (цеху) повністю готової продукції (такі як, мотоциклів, велосипедів, хлібобулочних виробів тощо).

Одним із видів предметної є подетальна спеціалізація, заснована на виробництві певних деталей і частин готового виробу (двигуна, підшипників тощо).

У практиці компаній часто може бути поєднано декілька форм спеціалізації. Стандартизація, уніфікація та типізація процесів є сприятливими умовами для підвищення рівня спеціалізації. Стандартизація встановлює суворі стандарти якості, форми та розміри деталей, заготовок готових виробів. Це забезпечує сприятливі умови для обмеження асортименту продукції, що випускається, та розширення масштабів виробництва. У свою чергу уніфікація включає зменшення існуючого різноманітності видів, форм, розмірів деталей, заготовок, матеріалів, сировини та вибір найбільш технологічно й економічно доцільних [8].

Типізація процесів - це розробка типових процесів, яка необхідна для груп з технологічно однорідними деталями. Але потрібно звернути увагу, що забезпечення зазначених передумов спеціалізації не має погіршувати споживчі властивості кінцевої продукції, зменшувати попит на нього.

У конкурентному середовищі в ряді випадків більш привабливою для підприємства є диверсифікація виробництва, що дозволяє здійснювати ширший спектр діяльності за рахунок розширення асортименту продукції. Спеціалізація на випуску обмеженої номенклатури продукції, спрямованої на забезпечення потреб ринку, характерна для відносно невеликим за розмірами компаній [8,9].

Кооперація характеризується виробничими зв'язками невеликих підприємств, цехів, ділянок, що беруть спільну участь у виробництві продукції. Вона базується на подетальній та технологічній формах спеціалізації. Внутрішньозаводська кооперація виражається в передачі напівфабрикатів з одного цеху в інший, в обслуговуванні основних підрозділів допоміжними. Може сприяти повному завантаженню виробничих потужностей й ліквідації “вузьких місць”, забезпечує поліпшення результатів діяльності компаній у цілому. Основні показники, що можуть оцінити рівень кооперації це: частка деталей та сировини, одержаних за допомогою кооперативного постачання, в загальному обсязі продуктів, які випускаються; кількість компаній, що кооперуються з даною компанією; обсяг деталей та сировини, що поставляються на сторону, тощо [9].

Комбінування - це з'єднання на одній компанії виробництв, іноді різногалузевих, але тісно одне з одною. Комбінація може бути:

- на основі поєднання стадій, які йдуть послідовно для виготовлення продукції (текстильні, металургійні та інші комбінати);
- на основі використання сировини комплексно (компанії нафтопереробної, хімічної промисловості);
- при розміщенні на підприємстві підрозділів з переробки відходів (компанії лісової, шкіряної та інших напрямків промисловості) [10].

Показниками, що характеризують рівень комбінування, оцінюють кількість та вартість продуктів, які одержуються з переробленої сировини, яка виготовлюється або перероблюється на комбінаті; частка сировини та напівфабрикатів, з яких виготовлюється

кінцевий продукт на місці їх походження (наприклад, чавуну в сталь, сталі в прокат); частка додаткової продукції в загальному обсязі продукції комбінату тощо.

1.3. Виробнича діяльність та її вплив на забезпечення сталого розвитку в країні

Сталий розвиток – розвиток країн та регіонів, у межах економічного зростання, матеріальне виробництво і споживання, та іншої діяльності суспільства відбуваються у межах, котрі визначаються здатністю екосистем відновлюватися, поглинаючи забруднення та підтримувати життєдіяльність нинішніх і майбутніх поколінь [12].

Міжнародне співтовариство виявило, те що баланс розвитку «має стати найважливішим питанням міжнародного співробітництва». Загальновизнаним є розуміння балансування розвитку як гармонійного об'єднання економічних, соціальних і екологічних складових розвитку. Досягнення балансу між ними дасть можливість перейти до такого суспільного розвитку, він не виснажуватиме природні та людські ресурси, і тому триватимуть достатньо довго. В українській мові популярності здобув Термін «сталий розвиток»набув популярності в українській мові внаслідок перекладу терміну з російської мови «устойчивое развитие», а не перекладу цього терміна з англійської. Це також закріплено в українському законодавстві, але це поєднання слів протилежних значень (сталий – стабільність, розвиток – означає зміни). Концепція сталого розвитку відповіла на виклик часу. Вона являється альтернативою сформованій моделі сучасного розвитку, яка базується на погляді на природу як джерело сировини для виробництва різноманітних товарів [14].

Забезпечення сталого розвитку є не технічною проблемою, для її розв'язання необхідні нові технічні засоби або технології. Йдеться про зміну суспільних відносин, про створення суспільства, воно не порушуватиме середовище свого оточення. Сталий розвиток – це також не лише наукова проблема. Перехід до цієї моделі розвитку є етичним,

це зміна цінностей багатьох людей. Як суспільний ідеал, концепція збалансованого розвитку являється керівництвом для побудови суспільства, яка буде розвиватись у гармонії із природою. Основними принципами сталого розвитку являється: поєднання охорони навколишнього середовища та суспільного розвитку; задоволення основних потреб людини; досягнення рівності і соціальної справедливості; забезпечується соціальне самовизначення і культурне різноманіття; збереження цілісності екосистем. Концепція сталого розвитку передбачає впровадження єдиної системи принципів діяльності. Принцип цілісності є системоутворюючим[12].

Для досягнення балансу принцип збереження культурної та природної спадщини має поєднуватися із принципом інноваційності, творчості. Творчий підхід до зміни навколишнього середовища передбачає врахування складності природних екосистем та творче пристосування суспільної діяльності до здатності екосистем підтримувати життя на Землі. Важливим являється принцип екоефективності, котрий використовує менше ресурсів і менше забруднюючи навколишнє середовище щоб створити більше товарів та надавати більше послуг. Не менш важливим являється принцип достатності, що визначає межі споживання.

Принципи збалансованого розвитку мають поєднуватися з загальнолюдськими моральними принципами, такими як справедливість, відповідальність перед теперішнім і майбутнім поколінням, солідарність, подолання бідності, гендерної рівності, розуміння прав корінних народів. Південні країни у світі наголошують на переході до збалансованого розвитку у контексті проблем бідності, нерівності і несправедливості. Основна ідея сталого розвитку - розглядати всі екологічні проблеми як важливі соціальні проблеми.

Тому шляхи вирішення даних проблем будуть мати не технологічний, а соціальний характер, а саме екологічні проблеми можна буде вирішити тільки в поєднанні з іншими соціальними проблемами й тільки шляхом соціальних змін – через соціальні зміни у суспільстві, але якщо це неможливо, то зміни існуючих соціально - політ. систем. Потрібно

знайти таку форму соціальної організації суспільства, яка дозволить гармонізувати своє ставлення до природи. Проблеми збалансованого розвитку – перш за все, проблеми влади та політичної волі. Її реалізація вимагає міжнародної та національної політики [14].

Реалізація ідей сталого розвитку має необхідність стратегічного підходу, заснованого на зміні всієї філософії мислення і політичної діяльності, яка включає перехід: від розроблення й виконання швидко застарілих планів до створення адаптивної системи, який вдосконалюється; від погляду, який лише держава являється відповідальною за свій ріст, тому що це відповідальність всього суспільства; від прийняття рішень централізованого і підконтрольного так і до поширення прозорих переговорів, а також співпраці і узгоджених дій; від уваги до прийняття законів чи нормативних актів які зосереджують якісні результати процесів, якими управляють і у процесах участі громадськості; від галузевого і до інтегрованого планування; з початком зосередження на масштабних «проектах» (залежності від зовнішньої допомоги) до розвитку, визначається і фінансується, виходячи насамперед з власних можливостях країни [14].

Україна ще не має важливих стратегічних документів, як Національна стратегія сталого розвитку і Національний план дій з охорони довкілля. Є огляд на євроінтеграційні прагнення України, і тому треба зазначити, те що принцип розвитку закріплено в Амстердамському установчому договорі ЄС (Договір про ЄС, 1997). Збалансований розвиток визначається ключовим принципом всіх політик ЄС. за його словами будь-яка політика ЄС має бути розроблена з урахуванням таких аспектів, як економічні, соціальні і екологічні, а досягнення цілей в сфері політики не перешкоджатиме прогресу в іншій.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ I

Організація виробництва - перелік заходів, котрі спрямовані на збільшення ефективності виробництва, а саме раціональне поєднання трудових процесів з елементами виробництва в просторі і часі для досягнення завдань, які були поставлені у найкоротші терміни з оптимальним використанням виробничих ресурсів.

Найбільш відомими і поширеними в сучасних економічних формах організації виробництва є концентрація, спеціалізація, кооперація, комбінування та диверсифікація.

Сталий розвиток – розвиток країн та регіонів, де економічне зростання, матеріальне виробництво та споживання та інша діяльність суспільства відбуваються в межах, котрі визначаються здатністю відновлюватися екосистем, поглинати забруднення та підтримувати життя сучасного та майбутніх поколінь.

Досягнення сталого розвитку потребує поглиблених структурних змін в управлінні та нових способів роботи в різних сферах економічного, соціального і політичного життя. На національному і місцевому рівнях нам необхідні міжгалузеві інституції і ті, які базуються на участі громадськості, і механізми інтеграції, які залучають уряди, громадське суспільство та приватний сектор для формування спільного бачення майбутнього розвитку, планування та спільного вирішення.

II РОЗДІЛ. АНАЛІЗ ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЦТВОМ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТОВ "М'ЯСОПЕРЕРОБНИЙ КОМПЛЕКС СТОЛИЧНИЙ"

2.1. Характеристика фінансово – економічної діяльності підприємства

МК « Столичний » - являється одним з провідних експортерів продукції із м'яса курки на українському ринку.

Повним найменуванням підприємства є: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ " М' ЯСОПЕРЕРОБНИЙ КОМПЛЕКС СТОЛИЧНИЙ ". Скорочена назва підприємства: ТОВ "МКС".

Юридична адреса підприємства: 04128, місто Київ, вул. Академіка Туполева, будинок 23.

Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ: 41055449.

Правовий статус суб'єкта: юридична особа.

Код КВЕД: Основним являється 46.32 Оптова торгівля м'ясом і м'ясними продуктами, 10.11 Виробництво м'яса, 10.12 Виробництво м'яса свійської птиці, 10.13 Виробництво м'ясних продуктів, 46.90 Неспеціалізована оптова торгівля, 47.11 Роздрібна торгівля в магазинах, які являються неспеціалізованими, в основному продукти харчування, напої та тютюнові вироби, 47.22 Роздрібна торгівля м'ясом і м'ясними продуктами в спеціалізованих магазинах, 52.10 Складське господарство

Місія компанії - створити корисний, екологічно чистий та безпечний курячий продукт для здорового харчування.

З 2017 року компанія виробляє натуральне високоякісне куряче м'ясо для мільйонів сімей по всьому світу. Сьогодні МК «Столичний» визнаний експерт галузі сучасних технологій переробки м'яса курки в Україні.

Цей м'ясопереробний комплекс стрімко йде на міжнародний ринок та його можна назвати сучасною й інноваційною компанією. М'ясопереробний комплекс відповідає усім сучасним вимогам й міжнародним стандартам якості і безпечності. Виробництво МК «Столичний» сертифікується по системі менеджменту безпеки харчових продуктів НАССР, й відповідає міжнародним стандартам ISO 9001, ISO 22000.

Щорічно експортується понад 2640 тонн високоякісного курячого м'яса. В основі цих досягнень - висококваліфікований персонал, сучасні передові технології, й налагоджені бізнес-процеси в компанії.

Переваги МК «Столичний»:

1. Якість:

- міжнародних визнань
- екологічно чиста продукція
- відповідає стандартам ISO 9001, ISO 22000.
- споживча любов

Якісна продукція комплексу «Столичний» користується популярністю у споживачів та визнана на міжнародному рівні, які вибирають не тільки дешеві і смачні продукти, а й безпечні, екологічно чисті та корисні. Натуральність та екологічність нашої продукції являється одними із конкурентних переваг МК «Столичний».

2. Команда:

- команда експертів
- висококваліфіковані спеціалісти
- високий рівень компетентності
- сильна команда.

«МК Столичний» - команда справжніх експертів із переробки курятини, захоплених своєю справою. У компанії працюють найкращі кваліфіковані спеціалісти своєї справи, які мають дуже високий рівень компетенції та досвіду в усіх сферах роботи.

3. Технології:

- сучасні
- технологічне обладнання
- автоматизація виробництва
- інноваційний підхід.

Коли перероблюється куряче м'ясо ми використовуємо високотехнологічне обладнання і сучасні технології, постійно співпрацюємо із кваліфікованими фахівцями. У виробничих цехах нашого м'ясопереробного комплексу використовується сучасне обладнання самих від провідних світових брендів.

Обсяги реалізації продукції:

70% - Продукція, яка йде на експорт

18% - Роздрібна торгівля

12% - Переробникам.

З огляду на високий попит на продукцію з курятини на споживчому ринку і високою платоспроможністю населення найбільш пріоритетними для експорту продукції МК «Столичний» є країни центральної Африки і Близького Сходу. У зв'язку з цим м'ясопереробний комплекс приділяє велику увагу розвитку халяльного виробництва курячих виробів.

Спеціально для експорту продукції з курячого м'яса в мусульманські країни підприємством розроблена лінійка халяльної продукції, основними вимогами якої є дотримання правил зберігання та транспортування готової продукції.

В асортименті експорту є заморожена продукція. На сьогоднішній день МК «Столичний» являється одним із найбільш високотехнологічних комплексів в галузі переробки курячого м'яса і експорту продукції на українському ринку.

Основні принципи у роботі компанії орієнтовані на виробництво натуральної, екологічно чистої продукції із курячого м'яса:

Продукція "Тушка несучки" (Натуральний заморожений напівфабрикат);

Продукція " М'ясо для шаурми" (Натуральний заморожений напівфабрикат).

М'ясопереробний комплекс забезпечує поставки партій високої якісної продукції з курячого м'яса в усі регіони України.

ПРОДУКТОВИЙ ПОРТФЕЛЬ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ:

Продукція "курчати-бройлера – картонний короб";

Продукція "Філе грудки куряче - картонний короб";

Продукція "Ніжка куряча - картонний короб";

Продукція "Гомілка куряча - картонний короб";

Продукція "Крило куряче - картонний короб";

Продукція "Спинка куряча - картонний короб"

Продукція "Маринована частина крила плечова куряча – вакуум по 2,5кг та картонний короб."

Також компанія МК «Столичний» реалізовує постачання продукції компаніям, котрі використовують курятину для подальшої переробки, зазвичай таким відомим компаніям:

- м'ясокомбінат "ФІРМА ГАРМАШ",

- м'ясокомбінат "Глобинський",

- ТОВ "Верест", ТМ "Левада",

- ТМ "Векка" та інші.

ПРОДУКТОВИЙ ПОРТФЕЛЬ ДЛЯ ПЕРЕРОБНИКІВ:

Продукція "Філе грудки - пакет поліетиленовий";

Продукція "Четвертина тушки задня куряча - поліетиленовий пакет";

Продукція "Ніжка куряча без кісток - поліетиленовий пакет";

Продукція "М'ясо птиці механічного обвалювання (ММО) – поліетиленовий пакет";

Продукція "Шкіра куряча - поліетиленовий пакет- без коробки".

Отже, виходячи з вищенаведеного, зробимо висновок, що МК «Столичний» - справжня команда експертів із переробки курячого м'яса, яка любить свою справу. У підприємстві працюють найкращі кваліфіковані фахівці, які мають високий рівень компетенції і експертизи в кожному із напрямків діяльності.

Продукція ТМ "МК "Столичний" заслужила любов споживачів й міжнародне визнання, які для себе вибирають не просто доступну й смачну їжу, але й безпечну і корисну продукцію. Натуральність й екологічність продукції являється одними з конкурентних переваг м'ясопереробного комплексу.

Щоб провести порівняльний аналітичний баланс необхідно здійснювати для отримання повної оцінки фінансового стану компанії. Порівняльний аналітичний баланс включає показники як горизонтального, так й вертикального аналізу. Горизонтальний же аналіз визначає побудову однієї чи декількох аналітичних таблиць, в яких абсолютні балансові показники доповнюються показниками динаміки [1]. Результати горизонтального аналізу балансу МК «Столичний» за 2018–2020 рр. показано в табл. 2.1 (активу балансу) та в табл. 2.2 (пасиву балансу).

Таблиця 2.1

Горизонтальний аналіз активу балансу МК «Столичний» за 2018-2020 роки

Статті балансу	Зміни (+/-)			2020/2018р.	
	2018	2019	2020	у %	тис. грн.
Активи	тис. грн.	тис. грн.	тис. грн.	у %	тис. грн.
Необоротні активи, у т.ч.	843,1	6906,7	4100,8	386,4	3 257,7
Незавершені капітальні інвестиції	91,1	18,0	-	-100	-91,1
Основні засоби	749	6888,7	1519,5	102,9	770,5
Інші оборотні активи	-	-	2581,3	-	2581,3
Оборотні активи, у т.ч.	9231,7	21647,4	31186,9	237,8	21 955,2
Запаси	2202,5	6364,5	11471,1	420,8	9 268,6

Продовження табл. 2.1

Дебіторка за продукцію, товари, роботи	909,8	3975,7	8242,4	805,9	7 332,6
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1174,3	4762,3	6187,8	427	5013,5
Інша поточна дебіторська заборгованість	4289,1	6178,8	4235	-1,26	-54,1
Гроші та їх еквіваленти	421,1	261,1	973,3	131,1	552,2
Інші оборотні активи	234,9	105	77,3	-67,1	-157,6
Баланс	10074,8	28554,1	35287,7	250,2	25 212,9

Джерело: фінансова звітність підприємства (Додаток А, Б, В)

Аналіз даних табл. 2.1 мав змогу дати такі висновки.

Загальна вартість майна компанії по підсумкам статті балансу у 2020 р. збільшилася за звітний рік на 250,2% порівняно з даними 2018 р., необоротні активи збільшилися на 386,4%, тоді коли оборотні активи за той самий період збільшилися на 237,8%. Дані результати кажуть про те, що, наслідком збільшення необоротних активів є виконання та перевиконання запланованих обсягів роботи і збільшення укладання договорів, що призводить до збільшення ліквідності та платоспроможності підприємства, а з іншого – збільшення оборотних активів означає, що компанія задіяла меншу частину своїх ресурсів у діяльності активів та має достатньо вільних активів, що не задіяні в діяльності компанії. Це свідчить про ефективність використання всіх оборотних активів та ресурсів, оскільки найсприятливішим для компанії є стан, коли необоротні активи і оборотні активи будуть збалансованими.

Зробимо горизонтальний аналіз пасиву балансу.

Таблиця 2.2

Горизонтальний аналіз пасиву балансу МК «Столичний» за 2018-2020 роки

Статті балансу	Зміни (+/-)			2020/2018р.	
	2018	2019	2020	у %	тис. грн.
Пасив	тис. грн.	тис. грн.	тис. грн.		
Власний капітал	(1950,8)	(5305,4)	(9227,4)	373,0	-7 276,6
Зареєстрований (пайовий) капітал	10	10	10	-	-
Неоплачений капітал	(8,0)	-	-	-	-
Нерозподілений прибуток (непо-критий збиток)	(1951,5)	(5315,4)	(9237,4)	373,3	-7 285,9
Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування	-	184,7	268,3	-	268,3
Поточні зобов'язання	12025,5	33674,8	44246,8	268	32 221,3
Поточна кредиторська заборго-ваність за:					
товари, роботи, послуги	1260,3	15273	26299,2	1987	25 038,9
розрахунками зі страхування	-	4,9	0,2	-	0,2
розрахунками з оплати праці	30,3	-	-	-	-
Інші поточні зобов'язання	10735	18396	18017,4	67,8	7282,4
Баланс	10074,5	28554,1	35287,7	250,3	25 213,2

Джерело: фінансова звітність підприємства (Додаток А, Б, В)

Аналізуючи дані з табл. 2.2, зауважимо, те що поточні зобов'язання за вказаний період зросли на 268%. Їх збільшення пов'язане з тим, що є проблеми залучення довгострокових кредитів. Але власний капітал із 2018 по 2020 р. має від'ємне значення і в порівнянні з 2018 роком у 2020 становить (-7276,6) грн. Це свідчить про те, що переважно компанія реалізовує свою діяльність з залученням позикових коштів, що, в свою чергу може загрожувати погіршенню ліквідності та платоспроможності компанії.

Іншим складником порівняльного аналітичного балансу являється вертикальний аналіз. Є відміна від горизонтального, за допомогою нього йдуть розрахунки абсолютних показників, а вертикальний аналіз розглядає відносні показники балансу. Методика вертикального аналізу базується на тому, що всю суму балансу приймають за

100%, а всі статті фінансової звітності відображають у вигляді відсоткової частки від базового значення, яке було прийняте. Вертикальний аналіз дозволяє нам відстежити, яку питому вагу в загальному підсумку балансу займає кожна стаття балансу [2].

Проведемо вертикальний аналіз активу та пасиву балансу досліджуваного підприємства. (табл. 2.3, 2.4).

Таблиця 2.3

Вертикальний аналіз активу балансу МК «Столичний» за 2018–2020 рр

Статті балансу	Питома вага, %			2020 до 2018 р. у %
	2018	2019	2020	
Актив				
Необоротні активи, у т.ч.	8,4	24,2	11,6	3,2
Незавершені капітальні інвестиції	0,9	0,06	-	-
Основні засоби	7,4	24,1	4,31	-3,09
Інші оборотні активи	-	-	7,3	7,3
Оборотні активи, у т.ч.	91,6	75,8	88,4	-3,2
Запаси	21,9	22,3	32,5	10,7
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	9,03	13,9	23,3	14,27
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	11,6	16,7	17,5	5,9
Інша поточна дебіторська заборгованість	42,5	21,6	12,0	-30,5
Гроші та їх еквіваленти	4,2	0,9	2,7	-1,5
Інші оборотні активи	2,3	0,4	0,22	-2,08
Баланс	100	100	100	x

Джерело: фінансова звітність підприємства (Додаток А, Б, В)

Аналіз табл. 2.3 підтверджує, що необоротні активи збільшилися на 11,9% у 2020 році порівняно з 2018 роком. Оборотні активи в 2020 р. в порівнянні з 2018 р. зменшилися, а саме на 3,2%. Питому вагу серед необоротних активів становлять незавершені капітальні інвестиції, які зменшилися за даний період, а у 2020 році їх зовсім не стало.

Основні засоби, зменшилися на 3,09. Серед оборотних активів в процесі аналізу виявлено, що найбільші зміни в напрямі зменшення має стаття «Інша поточна дебіторська заборгованість», у напрямі збільшення має стаття «Запаси», «Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом» та «Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги». Інші статі активу балансу мають незначні відхилення у бік зниження питомої ваги.

Проведемо вертикальний аналіз пасивів балансу.

Таблиця 2.4

Вертикальний аналіз пасиву балансу МК «Столичний» за 2018–2020 рр.

Статті балансу	Питома вага, %			2020 до 2018 р. у %
	2018	2019	2020	
Пасив				
Власний капітал	-19,3	-18,5	-26,1	-6,8
Зареєстрований (пайовий) капітал	0,1	0,03	0,03	-0,07
Неоплачений капітал	0,08	-	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	-19,4	-18,6	-26,2	-6,8
Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування	-	0,65	0,8	0,8
Поточні зобов'язання	119,4	118	125,4	6
Поточна кредиторська заборгованість за:	12,5	53,5	74,5	62
товари, роботи, послуги	-			
розрахунками зі страхування	-	0,02	5,7	5,7
розрахунками з оплати праці	0,3	-	-	-
Інші поточні зобов'язання	106,5	64,4	51,06	-55,44
Баланс	100	100	100	

Джерело: фінансова звітність підприємства (Додаток А, Б, В)

Дані по табл. 2.4 свідчать, про те що в складі пасивів більшу частку займають поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги. Їхня питома вага дорівнює

62% загальної суми балансу. При цьому власний капітал за аналізований період збільшився на 6,8%. Коливання питомої ваги даних показників можуть указувати на те, що підприємство здійснює свою діяльність обережно та стабільно, та хоча результати деяких показників знизилися, це зменшення відбувається не суттєво, а рівномірність цього зменшення свідчить про те, що ці явища були спричинені, зовнішніми факторами, наприклад, як інфляція чи зменшення валютного курсу.

Після ознайомлення з балансом й аналізу активів та пасивів балансу компанії потрібно зробити аналіз показників, які характеризують фінансову діяльність компанії більш детально. Вся сукупність даних показників може бути наведена у вигляді груп, які дозволяють охарактеризувати: платоспроможність (фінансову стійкість); ліквідність; ділову активність; рентабельність [3].

Результати аналізу зведено до таблиці 2.5.

Таблиця 2.5

Показники фінансового стану МК «Столичний» за 2018-2020 рр.

Показник	Нормативне значення	2018	2019	2020	Відхилення 2020 до 2018
Аналіз ліквідності компанії					
Покриття (коефіцієнт)	> 1	1,1	1,5	1,1	-
Швидка ліквідність (коефіцієнт)	0,6 - 0,8	0,7	1,1	0,7	-
Абсолютна ліквідність (коефіцієнт)	> 0 збільшення	0,1	1,1	0,4	0,3
Аналіз платоспроможності (фінансової стійкості)					
Платоспроможність (коефіцієнт, автономії)	> 0,5	0,7	0,7	0,6	-0,1
Коефіцієнт фінансування	< 1 зменшення	0,4	0,4	0,7	0,3
Забезпечення власними оборотними засобами (Коефіцієнт)	> 0,1	1	1	1	-

Продовження табл. 2.5

Маневреність власного Капіталу (коефіцієнт)	> 0 збільшення	0,5	0,6	0,8	0,3
Аналіз ділової активності					
Оборотність активів (коефіцієнт)	збільшення	1,7	1,5	1,5	-1,2
Оборотність кредиторської заборгованості (коефіцієнт)	збільшення	34,3	14,2	9,3	-25
Оборотність дебіторської заборгованості (Коефіцієнт)	збільшення	11,5	8,7	8,2	-3,3
Строк погашення дебіторської заборгованості, днів	зменшення	2	3	3	1
Строк погашення кредиторської заборгованості, днів	зменшення	3	2	3	-
Оборотність матеріальних запасів (Коефіцієнт)	збільшення	9,5	28,2	13,3	3,9
Оборотність основних засобів (коефіцієнт)	збільшення	3,2	2,1	1,2	-2
Оборотності власного капіталу (коефіцієнт)	збільшення	2,6	1,2	2,8	0,2
Аналіз рентабельності					
Рентабельність активів (коефіцієнт)	> 0 збільшення	13,5	7	1	-12,4
Рентабельність власного капіталу (коефіцієнт)	> 0 збільшення	19,2	8	2	-17,3
Рентабельність діяльності (коефіцієнт)	> 0 збільшення	7,2	4	0,6	-6,6
Рентабельність продукції (коефіцієнт)	> 0 збільшення	10,3	7,8	8,8	-1,5

Джерело: розраховано автором на підставі Додатків А, Б, В

Коефіцієнт покриття (поточної ліквідності) показує достатність ресурсів підприємства, котрі можуть бути використані щоб погасити його поточні зобов'язання. На підприємстві коефіцієнт покриття не переважає 2, і саме тому можна говорити, те що структура балансу є не дуже задовільною, компанія платоспроможна, але підприємству не зовсім вистачає ресурсів щоб мати змогу погасити поточні зобов'язання, а на 1 грн. короткострокових зобов'язань у 2020 році припадає 1,1 грн. активів.

Коефіцієнт швидкої ліквідності показує платіжні можливості компанії по сплаті поточних зобов'язань з умовою своєчасного проведення розрахунків із дебіторами. Коефіцієнт швидкої ліквідності – данний показник перевищує нормативні значення (1) у 2019 році. У 2018 та 2020 рр. цей показник тримається у нормі, тобто у компанії залишаються найбільш ліквідні кошти – грошові кошти і та їх еквіваленти, фінансові інвестиції та кредиторська заборгованість.

Абсолютна ліквідність (Коефіцієнт) показує, яку частину боргів компанія може сплатити негайно. Цей показник у 2019 році збільшився на 1 та у 2020 зменшився на 0,7, що свідчить про дуже велику довгострокову дебіторську заборгованість, яка сформувалася підчас роботи фірми у цей період.

Коефіцієнт платоспроможності (автономії) відображає питому вагу власного капіталу у всій сумі засобів, яка була авансована у його діяльність. Фінансова автономія від зовнішніх джерел є не високою, показники за цей період незначно перевищують нормативне значення (норматив $> 0,5$), тобто підприємство не є 100%-во фінансово автономним, незалежним від зовнішнього фінансування у данний період.

Коефіцієнт фінансування охарактеризовує залежність компанія від залучених засобів. коефіцієнт фінансування тримає тенденцію незначного зростання на 0,3 у 2020 році, а саме надходження позичково капіталу були незначними, а частка власного капіталу являється незмінною.

Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами відображає забезпеченість підприємства власними оборотними засобами. Коефіцієнт забезпеченості

власними оборотними засобами є незмінним на протязі досліджуваного періоду, тобто компанія у всій мірі забезпечено власними оборотними засобами.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу відображає яку частину власного капіталу будуть використовувати для фінансування поточної діяльності, а саме вкладена в оборотні засоби, а яка - капіталізована. Даний показник за 2018-2020 рр. збільшився на 0,3, тобто зменшилася частина власного капіталу, вона використовується для фінансування поточної діяльності, а саме вкладена у оборотні засоби.

Коефіцієнт оборотності активів відображає ефективність використання компанією всіх наявних ресурсів, які незалежать від джерел їхнього залучення. Коефіцієнт оборотності активів має тенденцію пониження (на 0,2 в цілому) – це добра умова для переведення активів компанії у ліквідні кошти.

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості відображає швидкість обертання дебіторської заборгованості підприємства за період, який аналізується, розширення чи зниження комерційного кредиту, який надається компанією. За період 2018-2020 рр. даний показник знизився на 3,3. Пониження коефіцієнта – негативна тенденція яка свідчить, що МК «Столичний» не швидко отримує кошти від своїх боржників.

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості відображає швидкість обертання кредиторської заборгованості компанії за період, який аналізується, розширення чи зниження комерційного кредиту, що надається підприємству. В період 2018-2020 рр коефіцієнт має тенденцію до зменшення. А саме компанія менше ніж за місяць сплачує всі рахунки постачальників.

Строк погашення дебіторської і кредиторської заборгованостей відображає середній період погашення дебіторської чи кредиторської заборгованостей компанії. За 2018-2020 рр., строк погашення дебіторської заборгованості знаходиться практично на одному рівні зі строком погашення кредиторської заборгованості, а саме компанія отримує оплату від дебіторів та сплачує свої кредиторські зобов'язання.

Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів перевищує 1, це свідчить про швидку

реалізацію товарно-матеріальних запасів підприємства. Але показник за 2018-2020 роки має тенденцію на зниження. Це означає, що на продукцію падає попит.

Коефіцієнт оборотності основних засобів має відображати ефективність використання основних засобів компанії. Показник фондівдачі поступово знизився на 2, що свідчить про застаріння техніки та обладнання компанії.

Коефіцієнт оборотності власного капіталу відображає ефективність використання власного капіталу підприємства. Коефіцієнт оборотності власного капіталу збільшився за 2018-2020 рр. на 0,2. Це свідчить про те, що компанія використовує власний капітал дуже ефективно.

Основною причиною падіння рентабельності досліджуваної компанії є пониження продажів. МК «Столичний» мусить зосередити увагу на маркетинговій, ціновій та асортиментній політиці. Особливо, потрібно оцінити конкурентні позиції на ринку в даних напрямках. Збільшення рентабельності активів може бути досягнуто при зменшенні дебіторської заборгованості.

Рентабельність власного капіталу зазнала зменшення у 2020 році на 17,3%. Це означає, що в 2018 році гривня залучила 19,3 копійки чистого прибутку, у 2019 році - 9 копійок, у 2020 - 2 копійки чистого прибутку. Причиною цього є значне збільшення середньорічної вартості капіталу підприємства. Для збільшення прибутковості власного капіталу потрібно швидко скоротити витрати. Це буде спонукати на збільшення чистого прибутку.

Показник рентабельності детальніше дає можливість проаналізувати результати діяльності компанії, ніж прибуток, який характеризує результати управління компанією. Причиною значного зниження прибутковості діяльності являється стрімке скорочення продажів товарів, низька продуктивність працівників, неефективність маркетингової політики, низька якість послуг, тобто неефективна економічна діяльність. Щоб збільшити цей показник, необхідно в даному випадку реалізувати ефективну маркетингову політику в сфері збуту товарів, розширити систему додаткових послуг.

Пониження рентабельності продукції говорить про зниження попиту на продукцію (послуги), а також, що підприємство не правильно контролює витрати на реалізацію продукції. Чистий прибуток при цьому за період 2018-2020 рр. зменшилися, тобто відбулося погіршення результатів діяльності.

Як видно з таблиці 2.5, у поточному періоді понизилась рентабельність ресурсів та їх джерел. Це має пояснюватись значним зменшенням тотального прибутку та суттєвою зміною засобів компанії та джерел їх покриття.

2.2. Аналіз існуючих форм організації та управління виробництвом

Менеджмент організації МК «Столичний» це система взаємозв'язаних органів, управляючих та підлеглих. Організаційна структура складається з відділів та служб, що виконують відповідні в організації функції та відповідають за результативність того чи іншого відділу. Організаційна структура МК «Столичний» зображена на рис. 2.1.

З рис. 2.1 можемо бачити, що відділи управління складаються з: відділу продажу, бухгалтерії, виробничо-аналітичного відділу, служби управління персоналом, технологічного відділу, відділ маркетингу та відділу обладнання. До підпорядкованих їм відділам входять наступні структури: відділ постачання, транспортний відділ, виробничі цехи, відділ лояльності, відділ дизайну, відділ персоналу та відділ стратегічного будівництва.

Організація працює цілодобово. Працівники працюють за затвердженим форматом колективного договору, де зазначені основні вимоги та обов'язки співробітників на тій чи іншій посаді. Також в договорі прописується методи монетарної мотивації та, безпосередньо, оклад.

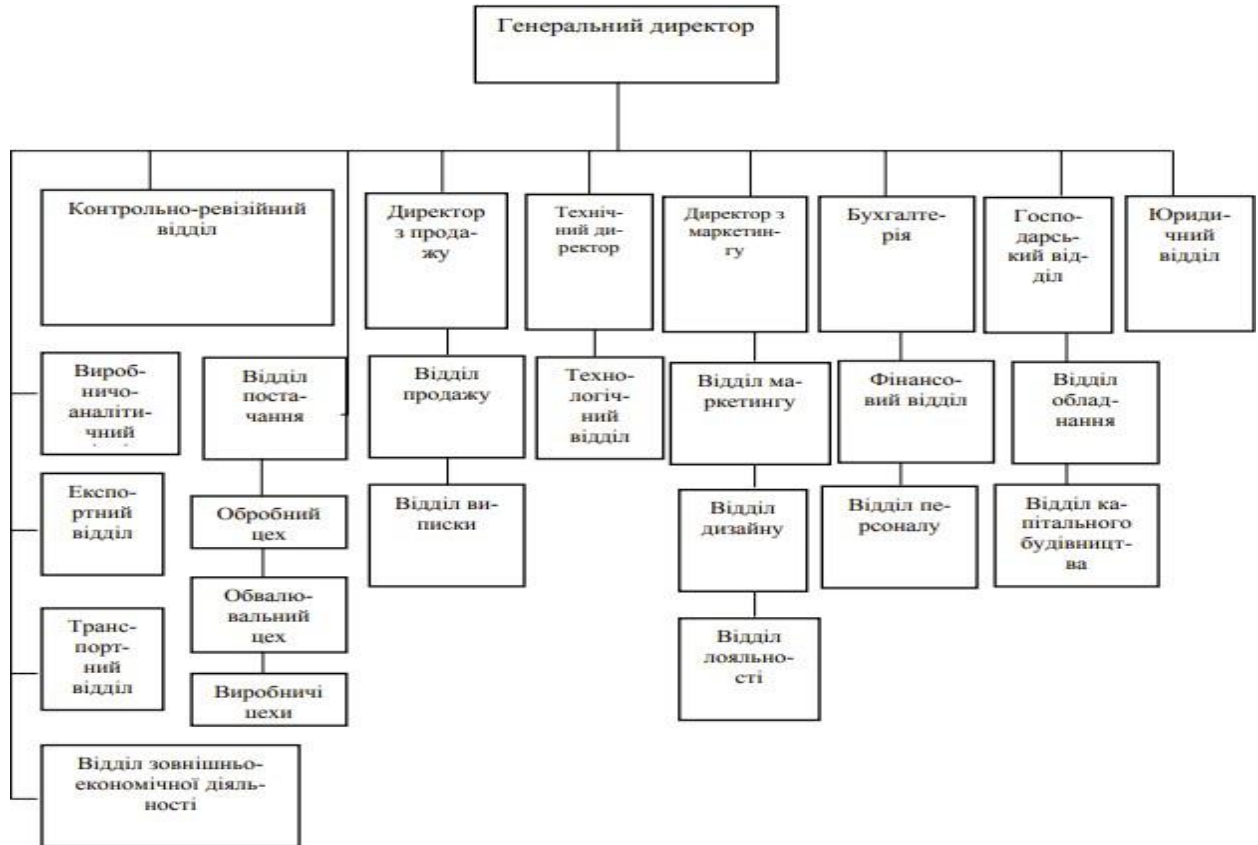

Рис. 2.1. Організаційна структура управління МК «Столичний»

Джерело : розрошено автором на основі внутрішніх документів

Організація орудує наступними затвердженими положеннями: щодо стандартам підбору персоналу, щодо стандартів захисту персональних даних працівників, щодо стандартів атестації персоналу, рекомендації щодо адаптації.

Першочергово нові співробітники проходять інструктаж з техніки безпеки, також обов'язковим є проходження медичного огляду. Весь персонал забезпечено спеціальним одягом відповідно до посади на виробництві. Всі працівники підприємства забезпечуються спецодягом.

Сучасні ринкові умови ставлять перед виробництвом нові виклики, вимагаючи постійного удосконалення якостей продукції й підвищення конкурентоспроможності. Бажаний шлях досягнення поставлених викликів – це комплексна діджиталізація та цифровізація процесів на підприємстві й постійний моніторинг якості продукції на кожному

етапі виробництва. Важливою умовою підвищення потужностей виробництва є зміна оснащення виробництва на сучасні технологічні прилади, які зможуть якісно та у більшому обсязі виробляти продукції. На підприємстві МК «Столичний» з метою виготовлення м'ясних виробів використовуються такі обладнання як: температурні регулятори температури, контролери машин та обладнання, імпульсні лічильники, застосунки моніторингу й захисту, регулятори температури, датчики та сигналізатори рівня.

Підприємство має у своєму складі наступні вимірники-регулятори: ТМ2хх: TVP200, TPM201, TPM202, TPM10, TPM212 які є попелярними рішеннями у данній галузі.

Технічна характеристика регулятора TPM200.

Особливості регулятора: регулятор є двоканальним вимірником (покращена версія). Використовується у морозильній техніці, печах, копильнях а також багатьох інших обладнень.

Живлення: потребує напруги від 90 до 245 В змінного струму;

- частота напруги живлення від 47 до 63 Гц;

Необхидний опір на вході при підключенні джерела:

- струм у межах 100 Ом \pm 0,1 %;

- напруга вище 100 кОм.

Допустима похибка знаходиться у межах - \pm 0,5 % вхідного п-ру.

Інтерфейс зв'язку:

- інтерфейсу типу - RS – 485;

- швидкість передачі має бути - 2.4; 4.8; 57.6; 115.2 кбит/с;

- кабель типу - екранована пара (вита).

Логічний контролер програмований чином ПЛК 100/150.

Технічні характеристики ПЛК 150.

Живлення повинне бути з напругою:

- 24В як постійне;

- або 220В як змінне.

Потужність споживання: 6 Вт.

Типи датчиків та вхідних сигналів, які підпримуються:

- термічні опори Pt1000, Ni1000, Pt500, Ni500 (21х дротяна схема), 0...5 мА, напруга 0...1 В, 0...10 В;

- термопар.

Підключення датчиків й напруги до них не вимагають резисторів, які погоджують, та можуть бути підключені безпосередньо.

Особливості блоку управління:

- блок може використовуватися з метою обробки сигналів, які він отримую, індикації параметрів та з метою формування сигналів, які керують вихідними реле;

- має змогу автоматично відключати електродвигун після того, як було здійснено зазначену кількість обертів без використання вимикачів.

- Особливості аварійного відключення двигуна: БУ визначає аварійною ситуацію, за якої включається керування приводом, за таких обставин двигун включає режим «Аварія», що характеризуєтьсямиганням індикаторів. Така ситуація можлива:

- при заклиненні руху в процесі;

- у випадку прослизуванні або інших передбачених механізмів.

Важливим фактором при необхідності збільшенні обсягу виробництва на підприємстві МК «Столични» є забезпечення виробництва основними засобами у кількості, яка є необхідною та можливою для обслуговування.

Аналіз досліджуваного комплексу передбачає:

- визначення рівня достатності основних засобів на організації, а також рівень їх використання;

- розрахунок впливу застосування основних засобів на виробництві на загальний обсяг виробництва;

- визначення ступеню застосування виробничих потужностей організації та обладнання;

- виявлення резервів покращення ефективності використання основних засобів на виробництві.

Аналіз починається з визначення наявностей основних засобів, їх можливостей та потужностей, обсягу використання та структури. Основні засоби компанії включають промислово-виробниче обладнання та непромислові засоби та обладнання, а також наявні невиробничі засоби та інструменти. Виробничу потужність організації складають саме виробничо-промислові засоби та обладнання. На підприємстві виділяють активну частину засобів – це робоче обладнання та пасивну частину засобів.

Такий розподіл використовується з метою виявлення можливих резервів покращення ефективності використання основних засобів шляхом оптимізації структури окремого підвиду. Значний інтерес приділяють співвідношенню активної та пасивної частини силового та робочого обладнання, тому що від оптимального їх поєднання залежать капіталовіддача, рентабельність фонду та загалом фінансовий стан організації.

Дані, які будуть використовуватися з метою аналізу та оцінки складу, руху а також динаміки основних засобів на ТОВ «МК СТОЛИЧНИЙ» наведено в таб. 2.6.

Таблиця 2.6

Наявність, рух та динаміка основних засобів на ТОВ "М'ЯСОПЕРЕРОБНИЙ КОМПЛЕКС СТОЛИЧНИЙ" за 2021 рік

№ з/п	Групи основних засобів	Початок року		Надходження за весь рік		Вибуття за весь рік		Кінець року		Відхилення	
		тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
1	Будинки та споруди	164614	90,48	434	13,23	198	30,18	193329	90,42	28716	17,45
2	Машини та обладнання	8738	4,81	1273	38,84	227	34,62	10880	5,10	2143	24,53
3	Транспортні засоби	5944	3,28	1304	39,78	205	31,25	7185	3,37	1242	20,89
4	Інструменти, прилади, інвентар	1904	1,06	151	4,59	19	2,77	1631	0,77	-274	-
5	Інші основні засоби	598	0,34	5	0,13	4	0,47	553	0,27	-46	-7,55
6	Бібліотечні фонди	4	–	–	–	4	0	–			

Продовження табл. 2.6

7	Малоцінні необоротні матеріальні активи	133	0,08	112	3,39	5	0,77	239	0,11	107	80,30
8	Інші необоротні матеріальні активи	17	0,02	4	0,09	–	–	21	0,01	5	25,00
Разом		18196	100	3277	100	654	100	213835	100	31891	17,53

Джерело: розроблене автором на основі звітності компанії

За даними таблиці 2.6 робимо висновок, ~~те~~ що на кінець 2021 року вартість основних засобів збільшилася на 17,54%, що склало 31891 тис. грн. Найістотніше збільшення відбулося у складі будівель та споруд – на 17,45%, що склало 28716 тис. грн. При цьому відбувається зменшення інструментів, приладів та інвентарю на 14,35% чи на 274 тис. грн., й також інших основних засобів на 7,75% або на 45 тис. грн. на кінець року порівняно з початком. Структура засобів даного Комплексу на кінець року порівняно з початком майже не зазнала змін. Найбільшу вагу основних засобів займають будівлі та споруди відповідно 90,47 та 90,41%.

Для аналізу зрівняння наявності, руху та динаміки основних засобів використовуємо дані таблиці 2.7.

Таблиця 2.7

Динаміка використання основних засобів на ТОВ "М'ЯСОПЕРЕРОБНИЙ КОМПЛЕКС СТОЛИЧНИЙ" за 2019 – 2021 рр.

№ з/п	Групи основних засобів	Роки		Відхилення				
				Абсолютне (+, -)		Відносне (%)		
		2019р.	2020р.	2021р.	2020-2019	2021-2020	2020-2019	2021-2020
1.	Будинки та споруди	123 991	164 612	193 327	40 625	28 716	132,75	117,45
2.	Машини та обладнання	83 59	8738	10878	378	2141	104,52	124,51
3.	Транспортні засоби	5451	5942	7185	492	1242	109,02	120,89

Продовження табл. 2.7.

4.	Інструменти, прилади, інвентар	1 756	1 904	1631	149	-272	108,44	85,66
5.	Інші основні засоби	573	598	553	25	-45	104,36	92,46
6.	Фонди (Бібліотечні)	2	3	3	1	–	151	101
7.	Необоротні матеріальні активи (Малоцінні)	45	133	239	87	105	286,97	180,31
8.	Інші необоротні матеріальні активи	11	11	21	4	4	133,32	126

Джерело: розроблено автором на основі звітності компанії

По даним таблиці 2.7 зробимо висновок, що у 2020 р. Вартість будинків і споруд збільшилася при порівнянні з 2019 р. на 40624 тис. грн., що складає 32,77%, а вже в 2021 р. на відміну від 2020 р. збільшення відбулося на 28716 тис. грн., що склало 17,45%. Машина та обладнання у 2021 р. збільшилися на 380 тис. грн. в порівнянні з 2020 р, що становило 4,54%. У 2021 р. відбулося їх збільшення на 2143 тис. грн., що склало 24,53%. Транспортні засоби у 2020 р. у порівнянні з 2019 р. зросла на 492 тис. грн, що становило 9,02%. У 2021 р. збільшелось на 1242, що склало 20,89%.

У 2020 р. у порівнянні з 2019 р. інструменти, прилади та інвентар збільшився на 149 тис. грн. і складало 8,44%, а вже у 2021 р. порівнянно з 2020 р. відбулося зменшення на 274 тис. грн., тобто 0,87%. Інші засоби у 2020 р. зросли на 24 тис. грн., що становить майже 6%, але вже у 2021 р. знизилась на 44 тис. грн., що склало 0,91%. Бібліотечні фонди у 2020 р. порівнянно з 2019 р. зросли на 1 тис. грн., що становило 51% і в 2021 р. залишилися незмінними. Малоцінні необоротні матеріальні активи у 2020 р. зросли на 86 тис. грн., що становило 186,95%. У 2021 р. порівнянно з 2020 р. малоцінні необоротні матеріальні активи зросли на 105 тис. грн. і становило 80,31%. У 2020 р. інші необоротні матеріальні активи при порівнянні з 2019 р. збільшилися на 4 тис. грн., що становили майже 33%, а вже в 2021 р. в порівнянні з 2020 р. також збільшилися на 4 тис. грн., що становить 27%.

Щоб узагальнити оцінку динаміки основних засобів і характеру їх змін на ТОВ "М'ЯСОПЕРЕРОБНИЙ КОМПЛЕКС СТОЛИЧНИЙ" рахують такі коефіцієнти як: оновлення, вибуття, приросту, зношеності, придатності.

Коефіцієнт зносу – показний, який відображає частку вартості основних засобів, які були списані на витрати виробництва у попередніх періодах. Коефіцієнт зносу має визначати відношенням суми зносу основних засобів до балансової вартості основних засобів.

$$K_z = Z_o / \Phi_k, \quad (2.1)$$

Коефіцієнт придатності – показний, який відображає, яка частина основних засобів придатна для експлуатації в процесі господарської діяльності.

$$K_{\pi} = 1 - K_z \quad (2.2)$$

Коефіцієнт вибуття – показний, який відображає інтенсивність вибуття ОЗ, тобто рівень вибуття тих ОЗ, які або морально застарілі, або зношені і непридатні для подальшого використання.

$$K_v = \Phi_y / \Phi_k, \quad (2.3)$$

Коефіцієнт оновлення – показний який відображає інтенсивність введення в дію нових ОЗ. Він показує частку введених за певний період ОЗ у загальній вартості ОЗ на кінець звітного періоду.

$$K_o = \Phi_o / \Phi_k \quad (2.4)$$

Коефіцієнт приросту – показний який відображає рівень збільшення ОЗ у звітному періоді проти минулого.

$$K_p = \Phi_o - \Phi_y / \Phi_k \quad (2.5)$$

Коефіцієнт реальної вартості ОЗ – показний який відображає питому вагу залишкової вартості ОЗ у загальній вартості майна підприємства.

$$K_b = \Phi_z / M \quad (2.6)$$

Показники:

Φ_k – показник балансової вартості ОЗ;

- Φ_3 – показник залишкової вартості ОЗ;
 M – показник вартості майна підприємства;
 Φ_0 – показник вартості введених ОЗ;
 Φ_y – показник вартості вибутих ОЗ;
 Z_0 – показник суми зносу ОЗ.

Таблиця 2.8

**Аналіз основних засобів на ТОВ "М'ЯСОПЕРЕРОБНИЙ КОМПЛЕКС СТО-
 ЛИЧНИЙ" за 2019 – 2021 рр.**

№ з/п	Показники	Роки			Відхилення			
					Абсолютне (+, -)		Відносне (%)	
		2019р.	2020р.	2021р.	2020- 2019	2021- 2020	2020- 2019	2021- 2020
1.	Коефіцієнт оновлення	0,08	0,03	0,01	-0,06	-	28,56	99
2.	Коефіцієнт зношеності	0,28	0,26	0,26	-0,03	0,03	92,58	109
3.	Коефіцієнт вибуття	0,0011	0,00024	0,00024	-0,00077	-	25	100
4.	Коефіцієнт приросту	0,066	0,024	0,021	-0,034	-0,0031	41,66	89
5.	Коефіцієнт придатності	1,27	1,31	1,17	0,05	-0,17	103,14	87,89
6.	Коефіцієнт реальної вартості основних засобів	0,51	0,61	0,61	0,09	-	115,39	100

Джерело: розраховано автором на підставі фінансової звітності підприємства

Зробивши аналіз показника ефективного використання основних засобів, робимо висновок, що в цілому основні засоби в 2021 році були в задовільному технічному стані. Коефіцієнт зносу збільшився порівнянно з 2020 р. на 0,02 п.п. і тепер становить 0,27. Коефіцієнт оновлення не зазнав змін в порівнянні з 2020р. і тепер склав 0,2, тобто компанія у 2021р. поновлювала склад основних засобів у такому ж розмірі, що і в 2020р.

Коефіцієнт вибуття у 2021р. не поніс змін порівнянно з 2020р. Порівняно з 2020р. у 2021р. знизився коефіцієнт придатності основних засобів на 1,17, що характеризує зниження степені придатності основних засобів у виробництві.

Для проведення аналізу основних засобів ТОВ "М'ЯСОПЕРЕРОБНИЙ КОМПЛЕКС СТОЛИЧНИЙ" використовує такі форми звітності, як «Баланс» та «Примітки до річної фінансової звітності».

Аналіз середнього терміну експлуатації основних засобів показано в таблиці 2.9.

Таблиця 2.9

Аналіз середнього терміну експлуатації основних засобів ТОВ "М'ЯСОПЕРЕРОБНИЙ КОМПЛЕКС СТОЛИЧНИЙ" за 2021 рік

Вид основних засобів	Одиниці виміру	Термін використання, років				Разом
		до 3	3-7	7-15	понад 15	
Будинки та споруди та передавальні пристрої	од.	1 331	654	92	42	2 120
Машини та обладнання	од.	317	88	62	15	479
Транспортні засоби	од.	66	53	22	11	150
Інструменти, прилади, інвентар	од.	563	419	241	97	1 317
Інші основні засоби	од.	166	57	39	19	279
Разом	од.	2 437	1 267	454	181	4 338
Питома вага	%	56,2	29,19	10,44	4,19	100

Джерело: складено автором на підставі звітності підприємства

За даними табл. 2.9 зробимо висновок, що середній термін експлуатації основних засобів на ТОВ "М'ЯСОПЕРЕРОБНИЙ КОМПЛЕКС СТОЛИЧНИЙ" дорівнює 4 роки: $[(1,5 \cdot 2439) + (5 \cdot 1267) + (11 \cdot 454) + (19 \cdot 181)] / 4338$

При цьому найбільшу питому вагу займають основні засоби, термін використання яких не перевищує 3 років (56,3 %), а частка основних засобів терміном використання від 3 до 7 років – 29,19 %. Таким чином, 85,37 % основних засобів Комплексу мають

термін використання до 7 років.

Щоб зробити аналіз нарахування амортизації на основні засоби компанія використовує таку форму звітності як «Примітки до річної фінансової звітності».

Аналіз нарахування амортизації основних засобів наведено в таблиці 2.10.

Таблиці 2.10

**Аналіз нарахування амортизації основних засобів на ТОВ "М'ЯСОПЕРЕ-
РОБНИЙ КОМПЛЕКС СТОЛИЧНИЙ"**

№ з/п	Групи основних засобів	Роки			Відхилення			
					Абсолютне (+, -)		Відносне (%)	
		2019р.	2020р.	2021р.	2020- 2019	2021- 2020	2020- 2019	2021- 2020
1.	Будинки та споруди	4 145	4 961	8 648	817	3688	119,68	174,32
2.	Машини та обладнання	1 031	1 627	1 235	594	-392	157,82	75,86
3.	Транспортні засоби	494	644	606	155	-37	130,68	94,41
4.	Інструменти, прилади, інвентар	165	395	303	224	-91	233,13	76,63
5.	Інші основні засоби	144	156	81	12	-78	108,91	50,32
6.	Бібліотечні фонди	–	1	–	1	-1	–	–
7.	необоротні матеріальні активи (Малоцінні)	17	73	98	55	24	411,12	133,77
8.	Інші необоротні матеріальні активи	1	3	13	2	11	301	466,66

Джерело: розроблено автором на підставі звітності підприємства

За даними таблиці 2.10 робимо висновок, що у 2020р. нарахування амортизації на будинки збільшилися в порівнянні з 2019р. на 816 тис. грн., що складає 19,68%, а вже в 2021р. на відміну від 2020р. збільшення відбулося на 3 688 тис. грн., що склало 74,32%. Амортизація машин і обладнання у 2021р. збільшилися на 595 тис. грн. в порівнянні з 2020р, що становило 57,87%. У 2021р. відбулося їх зменшення на 392 тис. грн., що

склало 0,75%. Амортизація на транспортні засоби у 2020р. в порівнянні з 2019 р. виросла на 152 тис. грн, що становило 30,68%. У 2021р. зменшилось на 36 тис. грн., що склало 0,93%. У 2020р. у порівнянні з 2019р. амортизація на інструменти та інвентар виросла на 226 тис. грн. і складало 132,14%, а вже у 2020р. порівнянно з 2019р. відбулося зменшення на 93 тис. грн., тобто 0,77%.

Інші основні засоби у 2020р. зросла на 13.1 тис. грн., що становить майже 9%, але вже у 2021р. знизилась на 78 тис. грн., що склало 0,51%. Нарахування амортизації на бібліотечні фонди у 2020р. порівнянно з 2019р. зросла на 2тис. грн., що становила 52% і в 2021р. залишилися незмінними. Амортизація на малоцінні матеріальні активи у 2020р. зросла на 57 тис. грн., що становила 311,12%. У 2021р. порівнянно з 2020р. амортизація малоцінних необоротних матеріальних активів зросла на 26 тис. грн. і становила 33,78%. У 2020р. нарахування амортизації на інші необоротні матеріальні активи у порівнянні з 2019р. збільшилися на 3 тис. грн., що становили майже 201%, а вже в 2021р. в порівнянні з 2020р. також збільшилися на 11 тис. грн., що становило 366,66%.

Аналіз зносу основних засобів можна представити в таблиці 2.11.

Зробивши аналіз зносу основних засобів, можемо зробити висновок, що початкова вартість засобів на кінець року у порівнянні з початком року збільшилась на 31 892 тис. грн. Знос засобів під час їх експлуатації на кінець року року збільшився на 10 732 тис. грн.

**Аналіз зносу основних засобів на ТОВ "М'ЯСОПЕРЕРОБНИЙ КОМПЛЕКС
СТОЛИЧНИЙ" за 2021 рік**

Показники	Одиниці вміру	На початок року	На кінець року	Зміни за рік (+,-)
Вартість основних засобів (Початкова)	тис.грн	181 943	213 832	31 891
Знос основних засобів під час їх експлуатації	тис.грн	46 331	57064	10745
Ступінь зносу основних засобів (2/1)*100	%	25,46	26,68	1,21
Ступінь придатності основних засобів (1-2)/1*100	%	13 561 001	15 676 902	2 115 901

Джерело: розроблене автором на підставі звітності підприємства

На кінець року ступінь зносу основних засобів при порівнянні з початком року збільшилась на 1,21%. Ступінь придатності основних засобів на кінець року при порівнянні на початок року збільшилась на 2115900%.

При аналізі показника ефективного використання основних засобів, можна зробити висновок, те що в цілому основні засоби в 2021 році мали задовільний технічний стан.

2.3. Резерви пошуку нових форм організації та управління виробництвом на підприємстві

Якщо маркетинговий підхід у оцінюванні ефективності кооперування являється пріоритетним в порівнянні з іншими підходами, тоді пошук резервів підвищення ефективності кооперування доцільно реалізовувати у розрізі таких об'єктів, як джерела й

методи отримання інформації про попит на інноваційну продукцію й місткість ринку, витрати на розробку й впровадження інновацій, тривалість життєвого циклу інноваційної продукції, рівень рентабельності вкладення коштів у розвиток інноваційної діяльності.

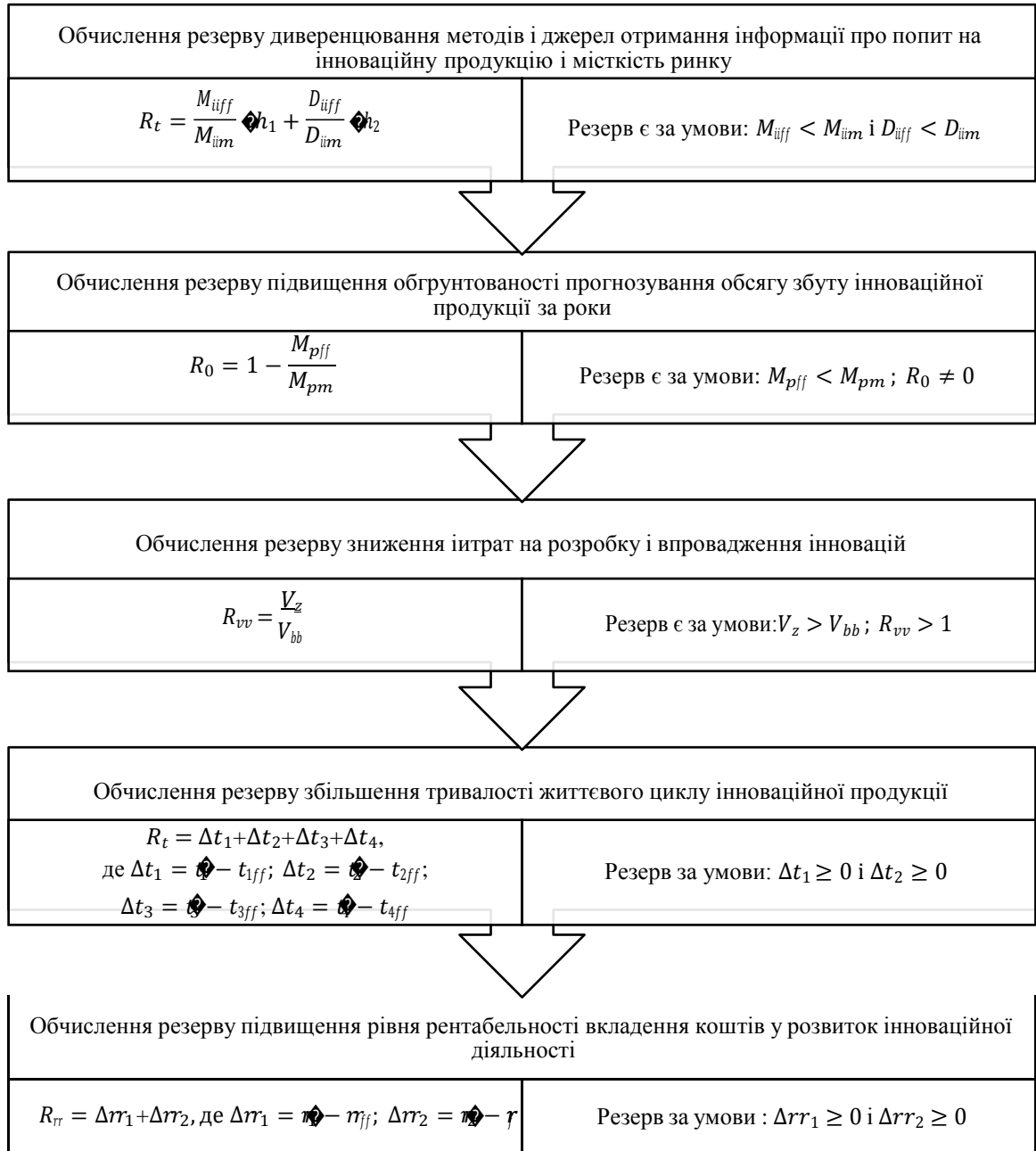

Рис. 2.2 Оцінювання резервів для підвищення ефективності кооперування у відповідності до маркетингового підходу.

Джерело: [12]

Розглянемо застосування даного інструментарію на МК « Столичний ». Вихідні дані, котрі необхідні для обчислення резервів наведено у табл. 2.1.

Таблиця 2.12

Вихідні дані, котрі необхідні щоб обчислити резерви збільшення прибутку від впровадження автоматизованої системи управління технологічним процесом

Умовні позначення показників	Значення показників, тис. грн.	Умовні позначення показників	Значення показників, тис. грн.	Умовні позначення показників	Значення показників, тис. грн.
C_{i1}	35,98	M_{im}	5	K_{em}	73
C_{i2}	27,95	D_{ir}	4	k_1	0,25
C_f	29,66	D_{im}	5	k_2	0,25
S_f	26,1	h_1	0,54	k_3	0,25
V_n	4,21	h_2	0,54	k_4	0,25
V_j	6,14	M_{pr}	2	M_{ir}	3
K	351	M_{pm}	11	t_{3r}	18
M_f	7	V_z	44900	t_{4r}	24
M_m	11	V_b	39540	r_f	28
F_f	4	t_{1r}	7	r_{kr}	33
F_m	1	t_{2r}	17		
S_{kr}	2				
S_{km}	71				
K_{ef}	0,24				

Джерело: [41]

Обчислення резервів збільшення прибутку суб'єктів кооперування від впровадження автоматизованої системи управління технічним процесом:

$$C_i = (35,98+27,95)/2 = 31,96$$

$$\Delta C = 31,96-26,1 = 5,86$$

$$R_1 = 29,66+5,86-26,1 = 9,42$$

$$S_0 = 26,1-3,98 = 22,12$$

$$R_2 = 29,66-22,12 = 7,54$$

$$S = 26,1+5,90 = 32$$

$$R1 = 35,98 - 32 = 3,98$$

$$R = (9,42 + 7,54 + 3,98) * 351 = 7349,94$$

$$M = 1 - (7/10) = 0,3$$

Можемо бачити, суб'єкти співробітництва мають резерви в сумі 7349,94 тис. грн щоб збільшити прибуток від впровадження автоматизованої системи управління процесами. виходячи з очікуваного обсягу продажів у подальшому звітному періоді. До даних резервів належать: резерв збільшення прибутку за рахунок підвищення відпускнуої ціни готової продукції до середньоринкового рівня (9,42 тис. грн.), резерв збільшення прибутку за рахунок повного усунення або часткового зниження невиробничих витрат, пов'язаних з впровадженням автоматизованого процесу. системи управління (7,54 тис.грн) та резерв зростання прибутку за рахунок покращення якості продукції.

Оцінюючи ефективність співпраці з точки зору маркетингового підходу, є певні резерви для покращення роботи МК «Столичний». З наведених даних бачимо, те що ці резерви – це кількість джерел і методів, які використовуються для отримання інформації щодо попиту на інноваційну продукцію та місткість ринку; використані методики прогнозування реалізації інноваційної продукції на рік; витрати на розробку та впровадження інновацій тощо.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ II

З 2017 року досліджуване підприємство виробляє натуральні високоякісні продукти з м'яса курки для значної кількості сімей по всьому світу. Сьогодні « Столичний » являється визнаним експертом у галузі з питань сучасних технологій переробки курячого м'яса в країні.

Даний м'ясопереробний комплекс швидко виходить на міжнародний ринок та його заслужено можна назвати сучасною і інноваційною компанією. М'ясопереробний комплекс відповідає усім сучасним вимогам та міжнародним стандартам якості й безпеки.

МК « Столичний » сертифікований по системі управління безпечністю харчових продуктів НАССР й відповідає міжнародним стандартам ISO 9001, ISO 22000.

До складу управління входять: відділ збуту, бухгалтерія, адміністративно-господарський відділ, планово-економічний відділ, служба управління персоналом, відділ інформаційних технологій.

Також існують відділи: головний інженер-механік, відділ контролю якості, юридичний відділ охорони праці та безпеки, охорони навколишнього середовища, економічний відділ, відділ контролю якості.

Розвиток виробництва в сучасних ринкових умовах потребує постійного підвищення якості продукції й підвищення її конкурентоспроможності. Найкращий шлях досягнення цих цілей - комплексна автоматизація технологічного процесу та контроль якості продукції на кожній стадії виробничого циклу. Необхідною умовою збільшення ефективності виробництва являється оснащення галузі сучасними приладами нового покоління різного призначення та рівня складності.

ІІІ РОЗДІЛ. НАПРЯМИ ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЦТВОМ В УМОВАХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В КРАЇНІ

3.1. Напрями впровадження нових форм організації та управління виробництвом

Забезпечення високої конкурентоспроможності вітчизняної продукції на внутрішньому та зовнішньому ринках потребує не лише значних змін у якості самої продукції, а в першу чергу зміни процесів організації виробництва й управління. Вимоги до умов трудових процесів може швидко змінюватися, тому що старі методи, що в основному передбачають ручні і машинно-ручні операції, не можуть забезпечити високу якість продукції, а отже, і її конкурентоспроможності в ринкових умовах.

Крім того, низько кваліфіковані, монотонні та важкі майстерні роботи стають неprestижні, непривабливі, а згодом неприйнятні в суспільстві. Все це вимагає впровадження не тільки технічних, а й нововведень, наприклад впровадження нових методів та форм організації виробництва.

Серед них вагоме місце займає автоматизація виробничих процесів, яка значно підвищить продуктивність праці. Що ж стосується шкідливої роботи, то сьогодні без автоматизації їх реалізація неможлива. Тому автоматизація шкідливих робіт є необхідною і неминучою. Якщо врахувати, що автоматизація виробництва це інноваційні технологічні процеси, то мова йде вже про техніко-організаційні новації. У свою чергу, автоматизація виробництва може передбачати значне ускладнення технологічних явищ, керування якими в ручну неможливо, оскільки це значно знижує швидкість та ефективність, ручне керування зменшує корисний ефект автоматизації.

Таким чином, автоматизація виробництва забезпечує найвищу економічну ефекти-

вність, коли автоматизуються не лише процеси з технологічного виготовлення продукції, а й їх управління, йдеться про впровадження автоматизованих систем керування технологічними процесами (АСУ ТП).

Однією з пропозицій щодо впровадження нових форм організації виробництва і управління в МК «Столичний» є запровадження автоматизованих систем управління технологічними процесами.

Для визначення можливості впровадження цієї автоматизованої системи для МК «Столичний» необхідно здійснити розрахунки на основних вихідних даних - фінансових показниках діяльності підприємства за попередній фінансовий рік (табл.3.1).

Таблиця 3.1

Вихідні дані ждя розрахунку доцільності впровадження GPS- системи на МК «Столичний» в 2020 році

Показники	Значення показника, тис.грн.
Чистий дохід (виручка) від реалізації товарів (послуг)	90406,6
Повні витрати	88255,2
Чистий прибуток	7101

Джерело: складено автором на основі додатку Б

Першим кроком визначимо перелік початкових інвестицій організації для введення даної автоматизованої системи в дію. Існує два варіанти отримання послуг:

- 1) Дешевші послуги з щомісячною платою за подальше обслуговування системи.
- 2) Дорожчі послуги без місячних внесків.

Подамо разові витрати для впровадження першого варіанту у вигляді (табл. 3.2).

Таблиця 3.2

**Витрати на отримання послуг першого типу на МК «Столичний» в проект-
ному році**

Стаття витрат	Вартість, грн
1	2
Початкові інвестиції:	
Вартість послуг підключення автоматизованої системи	55000
Встановлення автоматизованої системи.	150
Сумарна вартість встановлення	3000
Налаштування автоматизованої системи	900
Разова грошова мотиваційна винагорода за навчання	910
Загальна сума початкових інвестицій	60010
Змінні витрати:	
Річна оплата за отримання послуг щодо обслуговування автоматизованої системи	80
Сумарна плата за користування в рік	1601
Річна оплата за технічне обслуговування	400
Сумарна річна оплата за технічне обслуговування	8000
Змінні витрати за рік	9615
Повні витрати на проект в першому році	69610

Джерело: розроблено автором на основі своїх досліджень.

В проектному році відбувається планування збільшення витрат, які пов'язані із закупівлею, встановленням та налаштуванням автоматизованої системи, а також для послуг щодо її використання.

Отже, маємо 60 010 грн початкових інвестицій, 9615 грн змінних витрат і повні витрати на проект в першому році на суму 69 610 грн.

Витрати протягом проектного року у зв'язку з впровадженням автоматизованої системи пов'язані з щомісячною платою, що вноситься за користування послугами обслуговування автоматизованої системи – в розмірі 80 грн. Загальна сума 1601 грн.

Необхідно врахувати технічну перевірку справності системи, яка за умовами договору щороку коштуватиме підприємству 8 000 грн в підсумку.

Для зручності, зведемо всі витрати на автоматизовану систему і розпишемо як вони будуть змінюватися протягом п'яти років в (табл. 3.3).

Таблиця 3.3

Щорічні витрати на впровадження та використання трекерів першого типу на МК «Столичний»

Рік	Витрати на впровадження, грн
1	$60\,000 + 1\,600 + 8\,000 = 69\,600$
2	$1\,600 + 8\,000 = 9\,600$
3	$1\,600 + 8\,000 = 9\,600$
4	$1\,600 + 8\,000 = 9\,600$
5	$1\,600 + 8\,000 = 9\,600$
Всього	108 000

Джерело: створено автором на основі своїх розрахунків

З даних табл. 3.3 робимо висновок, що сумарні витрати за 5 років дорівнюватимуть 108 000 грн. Для порівняння необхідно обрахувати витрати альтернативного варіанту

Другий альтернативний варіант: впровадити дорожчих автоматизованих систем, але без місячної плати і витрат на встановлення. Вартість автоматизованої системи в цьому випадку – 48000 грн (табл. 3.4).

Таблиця 3.4

Витрати на впровадження трекерів другого типу на МК «Столичний»

Стаття витрат	Вартість
Вартість автоматизованої системи	48 100
Вартість встановлення	-
Налаштування системи	900
Розова грошова мотиваційна винагорода за навчання	900
Сумарні витрати	41800

Джерело: створено автором на основі власних розрахунків

Загальні витрати на впровадження можуть дати зменшення початкових інвестицій в проєктному році до 48 100 грн. Обслуговування буде в тій же ціні, що і в першому варіанті.

Давайте поразуємо щорічні витрати якщо впровадемо другий варіант (табл.3.5).

Таблиця 3.5

Щорічні витрати на впровадження та використання автоматизованої системи другого типу на МК «Стличний»

Рік	Витрати на впровадження, грн
1	$41800+8000=49800$
2	8000
3	8000
4	8000
5	8000
Всього	81800

Джерело: створено автором на основі власних розрахунків.

Порівнюючи сумарні витрати, пов'язаних зі впровадженням і обслуговуванням першого типу автоматизованої системи, і другого (табл.3.3 і 3.5), зробимо висновок, що

останній дешевше, а тому ефект від впровадження системи розраховуватимемо для другого типу.

Приріст повних витрат на проектний рік становитиме:

$$49\,800 - 72\,000 = -22\,200 \text{ (грн)}.$$

Обчислимо приріст прибутку якщо впровадимо автоматизованої системи в проектному році. Він буде дорівнюватиме зменшенню повних витрат – 22 200 грн.

Розрахуємо приріст чистого прибутку за базовою ставкою податку на прибуток в 2022 році 18%:

$$22\,200 * 0,82 = 18\,204 \text{ грн}$$

Відповідно, чистий прибуток в проектному році становитиме:

$$7\,101 + 18\,204 = 25\,305 \text{ грн}$$

Отже, прибуток вже в першому році зросте на:

$$((7101 + 25305) / 25305) * 100\% = 28,06\%.$$

При впровадженні та використанні автоматизованої системи управління технологічним процесом на МК «Столичний» будуть скорочені витрати, а прибуток в першому році зросте на 28,06%.

3.2. Економічна ефективність запропонованих заходів

Провівши оцінку запропонованих заходів щодо впровадження на підприємство автоматизованої системи управління технологічним процесом, оцінимо економічну ефективність цього заходу.

Очікувані результати від проведення заходу на досліджуваному підприємстві зведемо до табл.3.6.

Очікувані результати від проведення заходу впровадження та використання автоматизованої системи другого типу на МК «Столичний» в проектному році

Показники	Значення, грн
Приріст чистого доходу (виручки) від реалізації товарів	0
Приріст повних витрат	-22 200
Приріст прибутку від звичайної діяльності до оподаткування	22 200
Приріст чистого прибутку	25305

Джерело: розраховано автором

Результати, які ми отримали вказують на економічну доцільність заходу, який ми запропонували. Коли його реалізуємо, то економія у вартісному вигляді становитиме 22 200 грн, що надасть зростання прибутку в такому ж обсязі та чистого прибутку на 25 305 грн.

Розрахуємо показники інвестиційної привабливості проекту.

Чиста теперішня вартість (NPV) – поточна вартість доходів або вигід інвестицій які були вкладені та розраховуються за формулою (3.1).

$$NPV = \sum_{t=1}^n \frac{R_t}{(1+r)^t} - \sum_{t=1}^n \frac{I_t}{(1+r)^t} \quad (3.1)$$

де NPV – чиста теперішня вартість, грн;

n – строк життя проекту, роки;

R_t – чистий грошовий потік в рік, грн;

I_t – витрати на проект у рік (інвестиції), грн;

r – ставка дисконту;

t – рік.

Чиста теперішня вартість (NPV) являється сумою всіх очікуваних грошових потоків (R_t), починаючи з першого року ($t = 1$) до кінця життєвого циклу проекту (n),

дисконтована за ставкою дисконтування проекту k , зменшена на вартість коштів, інвестованих у проект.

Чистий грошовий потік за другий і за всі наступні роки становитиме:

$$25305 + 22200 = 47\,505 \text{ грн}$$

Ставка дисконту дорівнює рентабельності власного капіталу – 1,8%.

Обчислимо чисту теперішню вартість для нашого проекту:

$$NPV = \frac{25305}{(1+0,018)^1} + \frac{47505}{(1+0,018)^2} + \frac{47505}{(1+0,018)^3} - 49800 = (24857,56 + 45839,91 + 45029,38)$$

$$- 49\,800 = 65\,926,86 \text{ грн.}$$

Тому чиста теперішня вартість чи сума усіх очікуваних грошових потоків проекту дорівнює 65 926,86 грн. Позитивним можемо вважати результат, який більше за нуль, тому проект за показником теперішньої вартості є ефективним.

Для зручності, проміжні та кінцеві результати розрахунку NPV подамо у вигляді табл.3.7.

Таблиця 3.7

Розрахункові дані для NPV

Показник	0 рік	1 рік	2 рік	3 рік
1	2	3	4	5
R_i , грн	-	253 05,00	47 505,00	47 505,00
r , %	-	1,8	1,8	1,8
$1/(1+r)^t$	-	0,982318	0,9764949	0,9547887
$R_i / (1+r)^t$, грн	-	24 857,56	45 839,91	45 029,38
$\sum_{t=1}^n \frac{R_t}{(1+r)^t}$, грн	-	24 857,56	70 697,47	115 726,86
$I/(1+r)^1$, грн	49 800	-	-	-
NPV, грн	65 926,86			

Джерело: розраховано автором на основі даних проекту

На основі даних табл.3.6 розраховали індекс прибутковості, який порівнює

нинішню вартість майбутніх грошових потоків з початковими інвестиціями (3.2).

$$NPV = \sum_{t=1}^n \frac{R_t}{(1+r)^t} - \sum_{t=1}^n \frac{I_t}{(1+r)^t} \quad (3.2)$$

$$PI = \frac{25\,305}{(1+0,018)^1} + \frac{47\,505}{(1+0,018)^2} + \frac{47\,505}{(1+0,018)^3} - \frac{49\,800}{(1+0,018)^0} = 115\,702,86 - 49\,800,00 = 65\,902,86$$

Індекс прибутковості показує рентабельність 132,38%, тобто з кожної вкладеної гривні отримуємо 1 грн. 32 коп прибутку.

Наступним кроком порахуємо наближений період окупності проекту (PPн) діленням суми інвестицій на середньорічний грошовий потік.

$$PP_n = 49\,800 / (115\,702,86 / 3) = 49\,800 / 38\,567,62 = 1,29 \text{ роки.}$$

Порівняємо з точним період окупності (PPт).

$$PP_t = 2 + (49\,800 - (24\,857,56 + 45\,839,91)) / 45\,029,38 = 2 + (49\,800 - 70\,697,47 / 45\,029,38) = 1,54 \text{ роки}$$

Фактичний період окупності вірогідніше буде відповідати 1,54 рокам.

Внутрішня норма рентабельності (IRR – Internal Rate of Return) дає встановити максимум допустимого відносного рівня витрат при реалізації проекту.

$$IRR = r_1 + \frac{NPV_1 * (r_2 - r_1)}{NPV_1 - NPV_2} \quad (3.3)$$

де r_1 – ставка дисконтування, при якій проект ефективний;

NPV_1 – чиста теперішня вартість при ставці r_1 ;

r_2 – ставка дисконтування, при якій проект неефективний;

NPV_2 – чиста теперішня вартість при ставці r_2 .

Для знаходження NPV_2 оберемо ставку дисконтування 50%.

$$NPV_2 = \frac{25\,305}{(1+0,5)^1} + \frac{47\,505}{(1+0,5)^2} + \frac{47\,505}{(1+0,5)^3} - 49\,800 = 52\,058,89 - 49\,800,00 = 2\,258,89 \text{ грн.}$$

Проміжні результати розрахунків зведено до табл. 3.8.

Розрахункові дані для NPV₂

Показник	0 рік	1 рік	2 рік	3 рік
R _i , грн	-	25 305,00	47 505,00	47 505,00
r ₂ , %	-	50	50	50
1/(1+r ₂) ^t	-	0,6667	0,4444	0,2963
R _i / (1+r ₂) ^t , грн	-	16 870,00	21 113,33	14 075,56
$\sum_{t=1}^n \frac{R_t}{(1+r_2)^t}$, грн	-	16 870,00	37 983,33	52 058,89
I/(1+r ₂) ¹ , грн	49 800	-	-	-
NPV ₂ , грн	2 258,89			

Джерело: розраховано автором

$$IRR = 0,018 + \frac{65926,86 \cdot (0,5 - 0,018)}{(65926,86 - 2258,89)} = 0,018 + (31776,75 / 63667,97) = 0,5171 \text{ або } 51,71\%$$

Зобразимо отримане значення NPV₁, NPV₂, IRR графічно (рис. 3.1).

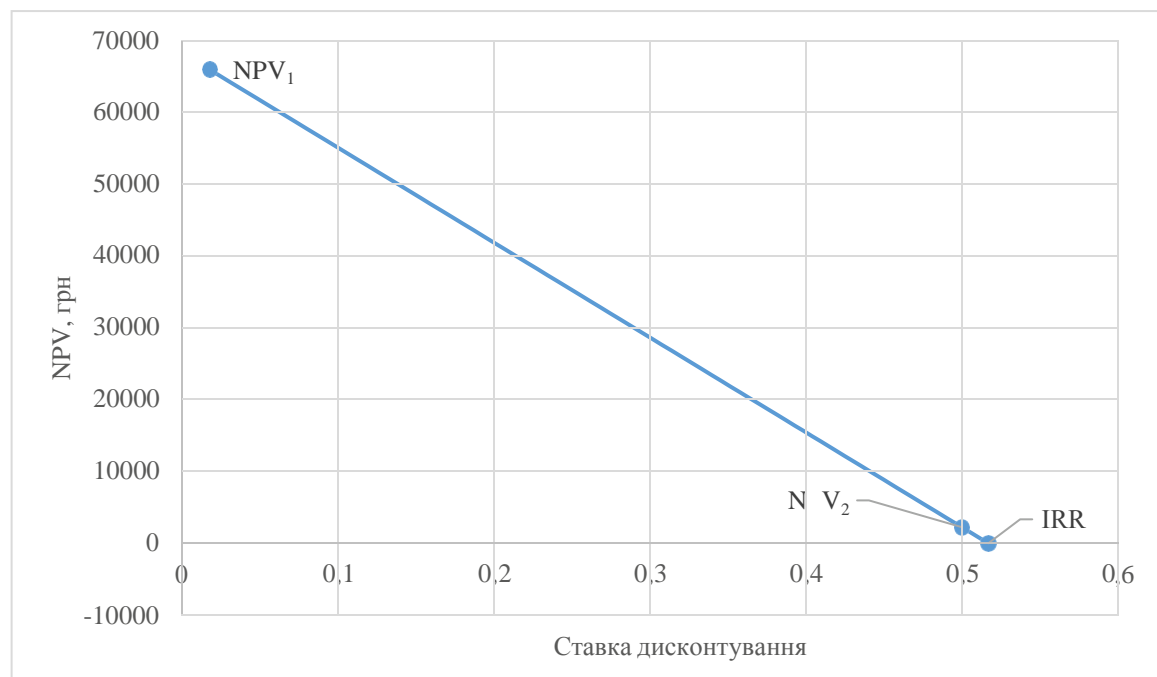

Рис. 3.1. Внутрішня норма рентабельності проєкту

Джерело: розроблено автором на основі проведених розрахунків

Отже, при ставці дисконтування, що дорівнює або перевищує 51,71% проект перестане бути рентабельним.

Таблиця 3.9

Основні показники ефективності проекту від впровадження та використання автоматизованої системи другого типу

Показник	Рік			
	0	1	2	3
R_i , грн	-	25 305,00	47 505,00	47 505,00
r , %	1,8	1,8	1,8	1,8
$1/(1+r)^i$	1	0,98232	0,96495	0,94789
$R_i / (1+r)^i$, грн	-	24 857,56	45 839,91	45 029,38
$I/(1+r)^i$, грн	49 800,00	-	-	-
NPV_1 , грн	65 926,86			
r_2 , %	50	50	50	50
$1/(1+r_2)^i$	1	0,6667	0,4444	0,2963
$R_i / (1+r_2)^i$, грн	-	16 870,00	21 113,33	14 075,56
NPV_2 , грн	2 258,89			

Джерело: розраховано автором

Усі показники табл. 3.9 вказують на ефективність запропонованого проекту.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ III

Високі досягнення аналізованої компанії МК «Столичний» можуть бути лише тоді, коли компанія зможе досягти переваг, які будуть конкурентними, опираючись на основні фактори успіху в своїй галузі. У сучасних економічних умовах, де конкуренція постійно посилюється, а рівень ринкової невизначеності зростає, компаніям необхідно

активно пришвидшувати процес створення системи управління конкурентоспроможністю. Ця основа полягає у плануванні довгострокових програм дій щоб досягти певні цілей підвищення конкурентоспроможності за рахунок використання дефіцитних ресурсів.

Проведено розрахунки для визначення економічної ефективності впроваджених заходів та їх впливу на показники рентабельності компанії.

Зробивши відповідні розрахунки, зробимо наступні висновки. В результаті впровадження цих заходів буде збільшено чистий дохід (виручку) від реалізації продукції.

Результати розрахунку показників економічної ефективності запропонованих заходів: впровадження автоматизованої системи управління технічними процесами показало, що вона дійсно ефективна і може бути рекомендована до впровадження. Розрахунки проектних значень основних показників роботи компанії показали, що реалізація запропонованого заходу покращує роботу МК «Столичний», сприяючи поліпшенню фінансових результатів, а також результатів діяльності компанії.

ВИСНОВКИ

1. Організація виробництва - комплекс заходів, які спрямовані на підвищення та покращення ефективності виробництва, тобто раціональне поєднання трудових процесів з матеріальними елементами виробництва у просторі та часі для досягнення поставлених цілей у короткостроковій перспективі з найкращим використанням виробничих ресурсів.

Найбільш відомими і поширеними в сучасних умовах господарювання форм організації виробництва є: концентрація, спеціалізація, кооперація, комбінування та диверсифікація.

2. Сталий розвиток – це розвиток країн та регіонів у межах, визначаються здатністю економічного зростання, матеріального виробництва та споживання та іншої діяльності суспільства відбуваються у межах, котрі визначаються здатністю екосистем відновлювати і поглинати забруднення та забезпечувати життя нинішніх та майбутніх поколінь.

3. Досягнення сталого розвитку потребує глибоких структурних змін в управлінні й нових способів роботи в різних сферах економічного, соціального та політичного життя. На національному та місцевому рівнях нам потрібні міжгалузеві інституції, які базуються на принципах участі громадськості, та механізми інтеграції, які залучають уряди, громадянське суспільство і приватний сектор до розроблення спільного бачення майбутнього розвитку, планування та спільного прийняття рішень.

4. МК « Столичний » є одним із провідних експортерів продукції курячих продуктів на українському ринку.

Місею компанії є створення корисного, екологічно чистого і безпечного продукту із м'яса курки для здорового харчування населення.

З 2017 року досліджувана компанія виробляє натуральні високоякісні продукти із курячого м'яса для мільйонів сімей із різних країн світу. Сьогодні МК «С толичний »

являється визнаним експертом галузі у питаннях сучасних технологій переробки курячого м'яса в Україні.

Даний комплекс швидко виходить на міжнародний ринок та його заслужено можна назвати сучасним й інноваційною компанією. М'ясопереробний комплекс відповідає всім сучасним вимогам та міжнародним стандартам якості і безпечності. Виробництво МК «Столичний» сертифіковане по системі менеджменту безпеки харчових продуктів НАССР, та відповідає міжнародним стандартам ISO 9001, ISO 22000.

5. До відділів управління входять: відділ продажів, бухгалтерія, адміністративно-господарський відділ, планово-економічний відділ, служба управління персоналом, відділ ІТ.

Також є такі відділи: головного механіка та енергетика, відділ контролю якості, юридичний відділ, відділ охорони праці та техніки безпеки, відділ охорони навколишнього середовища, господарський відділ, відділ контролю якості.

6. Розвиток виробництва в поточних ринкових умовах потребує постійного поліпшення якості продукції й підвищення її конкурентоспроможності. Найоптимальніший шлях досягнення цілей – провести комплексну автоматизацію технологічного процесу та постійний контроль якості виробів на всіх стадіях виробничого циклу. Умова, яка є необхідною для зростання ефективності виробництва являється оснащення промисловості сучасними приладами нового покоління різного призначення та рівня складності.

7. Розраховано для визначення економічної ефективності впроваджених заходів та їх впливу на рентабельність підприємства.

Результати розрахунку показників економічної ефективності запропонованих заходів показують, що вони дійсно ефективні і можуть бути рекомендовані до впровадження. Розрахунки проектних значень ключових показників роботи компанії показали, що реалізація запропонованої діяльності покращить результати діяльності МК «Столичний»,

що сприятиме покращенню фінансових результатів, а також результатів ефективної діяльності підприємства. Такий підхід в тому числі позитивно вплине на забезпечення сталого розвитку в країні. У часи сьогодення – військового стану та надалі – післявоєнного, сталий розвиток країни набуватиме особливого значення, саме тому вважаємо наші рекомендації необхідними як на рівні підприємства, так і на рівні держави.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Антонюк Р.Р. Прибутковість сільськогосподарських підприємств: природа категорії. Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства. 2012. № 126. С. 50–55.
2. Бержанір І.А. Рентабельність як основний показник оцінки діяльності підприємства. Вісник ХНДАУ. 2015. № 1. С. 261-265.
- 3.Базилінська О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика: навч. посібник. 2-ге вид. Київ: Центр навчальної літератури, 2011. 398 с.
4. Верхоглядова Н. І. Зміст та значення прибутку як головної рушійної сили ринкової економіки. Економічний простір. 2008. № 18. С. 180-192. URL: http://www.nbuu.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Ekpr/2008_18/verhog.pdf.
5. Гавалешко С. В. Рентабельність підприємства та шляхи її підвищення. Економікс. 2012. № 10. URL: www.rusnauka.com/10_DN_2012/Economics/10_106158.doc.htm
6. Гранатуров В. М. Удосконалення системи визначень у сфері конкурентоспроможності. Економіка промисловості. 2005. № 3. С. 143 – 151.
7. Гуркова О. В. Особливості управління на великих підприємствах / О. В. Гуркова. Тернопіль : СМП «ТАЙП», 2011. № 1. С. 64 – 67
8. Довбня С.Б. Методичні особливості показників рентабельності та розробка їх класифікації. Молодий вчений. 2014. № 5. С. 94–97.
9. Джеджула В.В. Енергозбереження промислових підприємств: методологія формування, механізм управління: монографія. Вінниця : ВНТУ, 2014. 347 с.
10. Єпіфанова І.Ю. Прибутковість підприємства: сучасні підходи до визначення сутності. Економіка та суспільство. 2016. Вип. 3. С. 189–192. – [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://economyandsociety.in.ua>.
11. Єпіфанова І.Ю. Фінансовий аналіз та звітність : практикум. Вінниця : ВНТУ, 2017. 143 с.

12. Єпіфанова І.Ю. Формування стратегії розвитку підприємства в сучасних умовах. Вісник ОНУ ім. І.І. Мечникова. 2017. Т. 22. Вип. 2 (55). – С. 99–103.
13. Зятюк Н.В. Теоретико-методологічні аспекти стратегії забезпечення прибутковості підприємства. 2009. № 154. С. 27–31.
14. Зінченко О.А. Визначення показників рентабельності на основі величини якості прибутку. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2009. № 28. С. 150–155.
15. Зянько В.В. Фінансовий аналіз та звітність: практикум. Вінниця : ВНТУ, 2008. 83 с
16. Звір'яко Г.П. Методичні підходи щодо аналізу прибутковості господарської діяльності господарського суб'єкта господарювання. Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут». 2011. № 7. С. 28–36.
17. Іванюта С. М. Антикризове управління : навч. посібн. Київ: Центр учбової літератури, 2007. URL: <http://www.twirpx.com/file/605994/>.
18. Коваль О.А. Рентабельність як показник економічної ефективності діяльності підприємств. Економіка. Управління. Інновації. 2014. № 1. С. 225–227.
19. Кайтанський І. С. Аналіз шляхів і резервів підвищення прибутковості хлібопекарської галузі України. Економіка харчової промисловості. 2015. № 1. С. 33-37.
20. Кучер Л.Ю. Науково-теоретичні підходи до інтерпретації дефініції «прибутковість» URL: http://khntusg.com.ua/files/sbornik/vestnik_99/06.pdf.
21. Лахтіонова Л.А. Фінансовий аналіз підприємств: навч. посібник. Київ: КНЕУ, 2004. 365 с.
22. Мочерний С.В. Політична економія: навч. посібник. 2-ге вид., випр. і доп. Київ: Знання, 2007. 684 с.
23. Макеєнко А. Г. Інноваційна діяльність як один із факторів впливу на прибуток суб'єктів господарювання в Україні. Інвестиції: практика та досвід. 2013. № 13. С. 62-65.

24. Новикова І. В. Організаційно-економічні аспекти управління конкурентоспроможністю підприємства. Економіка, менеджмент, бізнес: Збірник наукових праць. –№ 1(5), Т. 1. Київ, ДУІКТ. 2012. С. 25 – 29.
25. Огійчук М.Ф. Сутність прибутку та підходи до методики його визначення. Економіка АПК. 2009. № 6. С. 31–45.
26. Осипова Т.В. Теоретичні аспекти трактування прибутковості в сучасних умовах господарювання. Управління розвитком. 2012. № 1. С. 82–84.
27. Павлова В. А. Інформаційно-методичні аспекти оцінки конкурентоспроможності підприємства. 2006. № 80. С. 122 – 126. 12.
28. Стецюк С. С. Фактори впливу на прибуток підприємств. Вісник аграрної науки Причорномор'я. 2013. Вип. 1. С. 72-81.
29. Сіменко І. В. Аналіз господарської діяльності: навч. посіб. Київ: Патерик, 2013. 384 с.
30. Сопко В.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: Навч. посібник К. : КНЕУ, 2006. 526 с.
31. Стельмащук А.М., Смоленюк П.С. Бухгалтерський облік: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 528 с
32. Фінансовий аналіз. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 368 с.
33. Філімоненков О. С. Фінанси підприємств : навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: МАУП, 2004. 328 с.
34. Фінанси підприємств : підручник. Керівник авт. і наук. ред проф. А.М. Поддєрьогін. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ: КНЕУ, 2015. 384 с.
35. Харів, П. С. Збірник задач і тестів з економіки, організації і планування діяльності промислового підприємства: навч. посіб. Тернопіль : Підручники і посібники, 2003. 256 с.
36. Хмелевський О.В. Оцінка якості прибутковості в інноваційно-інвестиційному розвитку підприємств. Економіст. 2008. № 3. С. 50–53.

37. Черевко Г.В., Горбонос Ф.В., Іваницька Г.Б., Павленчик Н.Ф. Економіка підприємств: навч. посіб.; за заг. ред. Г.В. Черевко. Львів : Априорі, 2004. –384 с.
38. Черкашин П. CRM: Управління знаннями про клієнтів – основа успішного бізнесу. З матеріалів конференції «Менеджмент сьогодні». М. : Видавничий будинок Гребенникова, 2007. С. 87-96.
39. Шарко М. В. Економіка підприємства : навч. посіб. Херсон : Олді-плюс, 2014. 436 с.
40. Швайка Л. А. Планування діяльності підприємства. Київ: Ліра-К, 2014. 268 с.
41. Шевченко Л. С. Економіка підприємства: навч. посіб. Київ: Ліра-К, 2014. 208 с.
42. Ярошевич Н.Б. Фінанси підприємств: навч. Посібник. Київ, 2012. 341 с.
43. Яркіна Н. М. Економіка підприємства: навч. посіб. Київ: Ліра-К, 2015. 498 с.
44. Alvar O. Elbing. On the Applicability of Environmental Models /Alvar O. Elbing // Contemporary Management/J. W. McGuire, en. – Englewood Cliffs; N. J.: Prentice – Hall, 1974. – P. 283.
45. Behrens W., Hawranek P. M. Manual for the Preparation of Industrial Feasibility Study / W. Behrens, P. M. Hawranek. – Vienna, UNIDO, 1991.
46. Wojtaszek H., Miciuła I. Analysis of factors giving the opportunity for implementation of innovations on the example of manufacturing enterprises in the silesian province. – 2019. URL: <https://www.mdpi.com/2071-1050/11/20/5850/pdf?version=1571708873>

ДОДАТКИ ДОДАТОК А

Додаток 1
до положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25
"Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємства"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ суб'єкта малого підприємства

Підприємство ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "М'ЯСОПЕРЕРобНИЙ КОМПЛЕКС СТОЛИЧНИЙ"	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	Коды 2019 01 01 41055449
Територія <u>вулиця АКАДЕМІКА ТУПОЛЄВА, буд. 23, м. КИЇВ, 04128</u>	за КОАТУУ	8038800000
Організаційно-правова форма господарювання <u>Товариство з обмеженою відповідальністю</u>	за КОПФГ	240
Вид економічної діяльності <u>Оптова торгівля м'ясом і м'ясними продуктами</u>	за КВЕД	46.32
Середня кількість працівників, осіб <u>38</u>		
Одиниця виміру: <u>тис. грн. з одним десятковим знаком</u>		
Адреса, телефон <u>вулиця АКАДЕМІКА ТУПОЛЄВА, буд. 23, м. КИЇВ, 04128</u>		0982274504

1. Баланс на 31 грудня 2018 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	94,1	18,0
Основні засоби	1010	749,0	6 889,7
первісна вартість	1011	838,8	7 478,9
знос	1012	(89,8)	(590,2)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	843,1	6 906,7
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	2 202,5	6 364,5
у тому числі готова продукція	1103	1 471,5	4 687,2
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	909,8	3 975,7
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	1 174,3	4 762,3
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4 289,1	6 178,8
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	421,1	281,1
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	234,9	105,0
Усього за розділом II	1195	9 231,7	21 647,4
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	10 074,8	28 554,1

Копія
Дир.

Головний бухгалтер Ч.Л.

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	10,0	10,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(1 954,8)	(5 315,4)
Неоплачений капітал	1425	(6,0)	(-)
Усього за розділом I	1495	(1 950,8)	(5 305,4)
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	1 260,3	15 273,0
розрахунками з бюджетом	1620	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	4,9
розрахунками з оплати праці	1630	30,3	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	10 735,0	18 398,9
Усього за розділом III	1695	12 025,6	33 674,8
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	10 074,8	28 554,1

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2018

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	57 979,2	11 908,1
Інші операційні доходи	2120	422,7	-
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	58 401,9	11 908,1
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(56 816,7)	(11 795,3)
Інші операційні витрати	2180	(4 921,5)	(2 067,6)
Інші витрати	2270	(22,5)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(61 760,7)	(13 862,9)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	(3 358,8)	(1 954,8)
Податок на прибуток	2300	(-)	(-)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	(3 358,8)	(1 954,8)

Керівник

(підпис)

ДАЦЕНКО АНАТОЛІЙ БОРИСОВИЧ

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

БУЛАВКА ТЕТЯНА ЛЕОНІДІВНА

(ініціали, прізвище)

Конєда Вірна
Дир.

Генеральний директор Т.А.

ДОДАТОК Б

Додаток І
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 23 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 5 розділу І)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "М'ЯСОПЕРЕРОБНИЙ КОМПЛЕКС СТОЛИЧНИЙ"	Дата (рік, місяць, число) за СДРІОУ	Коды
		2020 01 01
Територія вулиця АКАДЕМІКА ТУПОЛЄВА, буд. 23, м. КИЇВ, 04128	за КОАТУУ	41055449
Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	8038600000
Вид економічної діяльності Оптова торгівля м'ясом і м'ясними продуктами	за КВЕД	340
Середня кількість працівників, осіб 37		46.32
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком		
Адреса, телефон вулиця АКАДЕМІКА ТУПОЛЄВА, буд. 23, м. КИЇВ, 04128		0445008188

І. Баланс на 31 грудня 2019 р.

Актив	Код рядка	Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006	
		На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
первісна вартість	1001	-	-
накопичена амортизація	1002	(-)	(-)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	18,0	-
Основні засоби :	1010	6 888,7	1 519,5
первісна вартість	1011	7 478,9	2 654,5
знос	1012	(590,2)	(1 135,0)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	2 581,3
Усього за розділом I	1095	6 906,7	4 100,8
II. Оборотні активи			
Занеси :	1100	6 364,5	11 471,1
у тому числі готова продукція	1103	4 687,2	8 929,9
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебиторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	3 975,7	8 242,4
Дебиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	4 762,3	6 187,8
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебиторська заборгованість	1155	6 178,8	4 235,0
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	261,1	973,3
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	105,0	77,3
Усього за розділом II	1195	21 647,4	31 186,9
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	28 554,1	35 287,7

Кондрат
Гурма
Дир.
Генеральний директор Ч.П.

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зарєстрований (пайовий) капітал	1400	10,0	10,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Незмоднений прибуток (неокритий збиток)	1420	(5 315,4)	(9 237,4)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	(5 305,4)	(9 237,4)
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	15 273,0	26 229,2
розрахунками з бюджетом	1620	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	4,9	0,2
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	18 396,9	18 017,4
Усього за розділом III	1695	33 674,8	44 246,8
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	28 554,1	35 287,7

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2019 р.

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	65 045,8	57 979,2
Інші операційні доходи	2120	4 700,3	422,7
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	69 746,1	58 401,9
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(63 764,9)	(56 816,7)
Інші операційні витрати	2180	(8 539,2)	(4 921,5)
Інші витрати	2270	(1 359,4)	(22,5)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(73 663,5)	(61 760,7)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	(3 917,4)	(3 358,8)
Податок на прибуток	2300	(-)	(-)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	(3 917,4)	(3 358,8)

Керівник

_____ (підпис)

Головний бухгалтер

_____ (підпис)

ДАЦЕНКО АНАТОЛІЙ БОРИСОВИЧ

(ініціали, прізвище)

ДАЦЕНКО АНАТОЛІЙ БОРИСОВИЧ

(ініціали, прізвище)

ДОДАТОК В

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 5 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "М'ЯСОПЕРЕРОБНИЙ КОМПЛЕКС СТОЛІЧНИЙ"	Дата (рік, місяць, число) за СДРПОУ	Код 2021 01 01 41055449
Територія 04128 м. Київ, Святошинський р-н, вулиця Академіка Туполєва, будинок 23	за КОАТУУ	8038600000
Організаційно-правова форма господарювання ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ	за КОПФГ	240
Вид економічної діяльності Оптова торгівля м'ясом і м'ясними продуктами	за КВЕД	46.32
Середня кількість працівників, осіб 36		
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком		
Адреса, телефон Україна, 04128, м. Київ, вул. Академіка Туполєва, буд. 23, +38 (044) 500-83-88		5008588

I. Баланс на 31 грудня 2020 р.

Актив	Код рядка	Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006	
		На початок звітного року	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
первісна вартість	1001	-	-
накопичена амортизація	1002	(-)	(-)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби :	1010	1 519,3	992,3
первісна вартість	1011	2 654,5	2 683,9
знос	1012	(1 135,0)	(1 691,6)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	2 581,3	1 721,6
Усього за розділом I	1095	4 100,8	2 713,9
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	11 471,1	4 912,0
у тому числі готова продукція	1103	8 929,9	3 084,3
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцією, товари, роботи, послуги	1125	8 242,4	7 987,4
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	6 187,8	10 429,4
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4 235,0	3 093,1
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	973,3	54,2
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	77,3	79,3
Усього за розділом II	1195	31 186,9	26 555,4
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	35 287,7	29 269,3

Коніє Віра
Дир.

Генеральний директор Ч.С.

Продовження додатку В

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (паіовий) капітал	1400	10,0	10,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(9 237,4)	(2 136,4)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	(9 227,4)	(2 126,4)
II. Довгострокові зобов'язання, пільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська зборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	26 229,2	2 179,8
розрахунками з бюджетом	1620	-	-
у тому числі з податку на прибуток ⁸	1621	-	-
розрахунками з страхування	1625	0,2	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	18 017,4	28 935,0
Усього за розділом III	1695	44 246,8	31 114,8
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	35 287,7	29 269,3

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2020 р.

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м Кол за ДКУД 1801007	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	90 406,6	65 045,8
Інші операційні доходи	2120	4 938,1	4 700,3
Інші доходи	2240	11,5	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	95 356,2	69 746,1
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(78 040,5)	(63 764,9)
Інші операційні витрати	2180	(9 845,4)	(8 539,2)
Інші витрати	2270	(369,3)	(1 359,4)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(88 255,2)	(73 663,5)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	7 101,0	(3 917,4)
Податок на прибуток	2300	(-)	(-)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	7 101,0	(3 917,4)

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

Датенко А.Б.

(ініціали, прізвище)

Датенко А.Б.

(ініціали, прізвище)

